Hållbarhetsredovisning 2024

VÄLKOMMEN IN!

BERTEGRUPPEN

I över 450 år har vi brukat jorden runt Slöinge

Här har vi tagit hand om djur, malt mjöl och tillverkat glass. Generationer av lyckanden och misslyckanden, gemenskapen i bygden och lärdomar från hela världen har tagit oss hit. Livskraftiga jordar, bra råvaror, kunniga medarbetare och hållbar lönsamhet är vår framgång. Vi vill framåt och ska fortsätta att utmana oss själva, lära oss nytt och odla vår framtid. Det vi sår idag får vi skörda imorgon.

Hjälp oss göra Bertegruppen ännu mer hållbar!
Du som tar del av vår hållbarhetsredovisning har kanske idéer och synpunkter på vad vi skulle kunna förbättra? Både gällande vårt hållbarhetsarbete och själva innehållet i redovisningen. Hör gärna av dig till vår hållbarhetschef Helena Stenström och berätta om dina förslag: helena@bertegruppen.se

Innehållsförteckning

INTRODUKTION
- Året i korthet 3
- Krönika 4
- Detta är Bertegruppen 5
- Bertegruppens värdeord 6

HÅLLBARHET
- Hållbar affärsstrategi 7
- Våra steg mot full hållbarhet 9
- Värdekedja 10
- Hållbarhetsfrågor 11
- Intressenter 12
- Vårt klimatavtryck 13

MEDARBETARE
- Att jobba med oss 15
- Hållbar rekrytering och kompetensutveckling 17

BERTE GÅRD
- Året i korthet 18
- Intervju VD Henrik Stenström 19
- Väder och mjölkpris 21
- På väg mot fossilfri mångfaldsgård 22
- Biologisk mångfald 23
- Våra djur 24
- Gödsel 25
- Hållbar energi 26
- Klimatavtryck 28

BERTE QVARN
- Året i korthet 30
- Intervju VD Olof Stenström 31
- Skörden 33
- Samarbeten 34
- Växtförädling 35
- Vattenkraft 36
- En tacksam råvara 37
- Järnvägstransport 38
- Leverantörer och kunder 39
- Klimatavtryck 40

SIA GLASS
- Året i korthet 42
- Intervju VD Stefan Carlsson 43
- Glassproduktion 45
- Resursanvändning 46
- Förpackningsfrågan 48
- Svenska råvaror 50
- Importerade råvaror 51
- Leverantörskrav 52
- Kundförväntningar 53
- Klimatavtryck 54

VÅR BYGD
- Ett brinnande engagemang 56
- När livet leker fonden 58

EKONOMI
- Lönsamhet och etiska affärer 59
- Ekonomiskt resultat 2024 60
- Bertegruppens ledningsgrupp 61
- Kontakt 63

OM HÅLLBARHETSREDOVISNINGEN
Det här är vår åttonde årliga hållbarhetsredovisning med fokus på de områden som vi behöver jobba med för att gå en livskraftig framtid till mötes. Redovisningen följer Årsredovisningslagen och är granskad av Bertegruppens styrelse. Allt är utformat för att så långt som möjligt ligga i linje med Global Reporting Initiative. Redovisningen täcker Bertegruppens bolag Berte Gård, Berte Qvarn, SIA Glass och Slöinge Fryshus samt de vilande bolagen Susedalens Rastplats och Leringarna. Slöinge Fryshus är ett fristående dotterbolag men dess hållbarhetsresultat redovisas tillsammans med SIA Glass.

2024

GODA EXEMPEL FRÅN ÅRET SOM GÅTT

Hållbarhetsarbetet fortsätter att både inspirera och utmana oss. Under 2024 har vi mött både framgångar och utmaningar, var och en ett bevis på det dynamiska arbete och de synergier som krävs för att driva förändring. Berte Gård, Berte Qvarn och SIA Glass presenterar sina individuella insatser längre fram i rapporten, men här lyfter vi några intressanta exempel på hur vi tillsammans med våra medarbetare har arbetat för en mer hållbar framtid.

RÅVAROR

Arbetet med att säkra hållbara råvaror fortsätter. Under året har vi arbetat vidare med konceptet

PÅ VÄG MOT FOSSILFRI MÅNGFALDSGÅRD

och skapat ett odlarprogram som kopplar samman lantbrukare med Berte Qvarns kunder. Intresset är stort då kunder ser en chans att minska sina Scope 3-avtryck genom samarbetet. Hösten 2024 fick odlarprogrammet sin första kund, vilket möjliggjorde att de första lantbrukarna kunde ansluta sig och få ekonomiskt stöd i sin omställning till en mer hållbar produktion.

ENERGI

På vår väg mot målet att bli självförsörjande på hållbar processenergi har vi under året tagit solceller i drift på SIA Glass. Solcellerna står för cirka 4,5 % av SIA Glass elförbrukning.

Det nya vattenkraftverket på Berte Qvarn har nu varit i drift i ett helt år och har levererat 1 789 MWh, motsvarande 26 % av Berte Qvarns elförbrukning.

BERTEGRUPPEN

BERTEBOS STIFTELSE

Tillsammans med Kungliga Skogs- och Lantbruksakademien har BERTEBOS Stiftelses stora pris delats ut till **professor Ingrid Undeland och docent Mehdi Abdollahi, Chalmers tekniska högskola**, för deras bidrag till ett mer hållbart nyttjande av fisk och skaldjur med mindre svinn.

MOTIVERING: *Genom sina insatser har Ingrid Undeland och Mehdi Abdollahi bidragit till att fisk- och skaldjursindustrin nu ser "biprodukter" som en värdefull råvara med stor potential för livsmedelsproduktion. De har därmed på ett mycket värdefullt och innovativt sätt bidragit till utvecklingen av ett hållbart, säkert och resilient livsmedelssystem.*

BERTEBOS Pris i samverkan med Hallands Akademi tilldelades 2024 Jacob Holmström, krögare och kock. Efter framgångsrika år så väl utomlands som i Sverige har Jacob återvänt till Halmstad där han, tillsammans med sin fru Emelie Leijon, driver restaurang Fyr.

MOTIVERING: *"En plats där de på ett magiskt sätt förenar utsökt mat med människors möten, allt i en underbar miljö, där gästerna njuter av ljudet av vågornas brus. Restaurangen har blivit en plats där både smaklökar och själar får sin näring."*

BERTEBOS har även delat ut stipendier till forsknings- och studieprojekt samt tillsammans med Hallands Matakademi delat ut pris till Veingeskolans restaurang i Laholm.

Per Stenström – Årets Falkenbergare

Per är tidigare VD och glassmästare på SIA Glass samt 13:e generationen Stenström i Bertegruppen och en av huvudägarna.

MOTIVERING:

"Genom ett outtröttligt engagemang och innovativt tänkande, har denna entreprenör och visionär inte bara satt Falkenberg på kartan, utan också visat hur man kan driva branschen och samhället mot en hållbar framtid. Årets pristagare har förädlat sitt arv och lagt grunden för en ljus framtid för kommande generationer genom sin kärlek och styrka för bygden, kunskap från tiden och känsla för kvalitet. Årets Falkenbergare står som en kraftfull påminnelse om att verklig utveckling kräver ständig rörelse – står man stilla går man baklänges."

Hållbarhetsarbetet handlar om att ständigt utvecklas, och varje år har sin egen historia att berätta. Förra året stod investeringar i fokus – stora satsningar som lade grunden för framtida förbättringar. I år har mycket handlat om hur vi kan dra större nytta av samarbete, både inom Bertegruppen och med våra kunder och leverantörer. För det är genom delad kunskap, gemensamma lösningar och en ständig dialog som vi kan skapa verklig förändring.

Vi har fortsatt investera i ny teknik, bättre arbetsmiljö och mer resurseffektiva processer. Varje liten förbättring räknas, och du kommer att få ta del av flera av dem i den här redovisningen: från detaljerade utsläppssiffror och framsteg i våra verksamheter till våra tankar om framtidens utmaningar.

Vi ser denna redovisning som en möjlighet att dela med oss av inte bara vad vi har gjort, utan varför vi gör det. Vår ambition är att visa på öppenhet, långsiktighet och en vilja att alltid bli bättre. Vi hoppas att den inspirerar till fortsatt dialog och samarbete – för det är tillsammans vi kan skapa den hållbara framtid som vi alla vill se.

LOVISA STENSTRÖM VD Bertegruppen AB
HELENA STENSTRÖM Hållbarhetschef

Detta är Bertegruppen

Redan år 1569 drevs qvarnen av anfäder till familjen Stenström. Det gör Bertegruppen till Sveriges äldsta familjeföretag. Idag är den 14:e generationen verksam – Lovisa är VD och Helena hållbarhetschef för Bertegruppen medan Olof är VD för Berte Qvarn.

BERTEGRUPPEN

Bertegruppen ägs till 70 % av familjen Stenström och till 30 % av BERTEBOS Stiftelse. BERTEBOS Stiftelse instiftades 1994 av Olof och Brita Stenström. Den har som ändamål att främja undervisning och vetenskaplig forskning inom jordbruk, djurhälsa, livsmedel och ekologi.

ÄGARRÅD, STYRELSE OCH LEDNINGSGRUPP

Ägarrådet består av 13:e och 14:e generationens nuvarande och potentiellt blivande ägare. I detta forum diskuteras övergripande ägarfrågor. Styrelsen för Bertegruppen har externa ledamöter (majoritet) och ägarrepresentanter. VD för respektive bolag samt bolagsgruppens hållbarhetschef deltar och rapporterar från respektive företag på styrelsemötena. En gemensam ledningsgrupp för Bertegruppen bestående av VD:ar, hållbarhetschef och HR-chef arbetar för att öka synergier och stärka samarbetet mellan bolagen.

BERTE GÅRD

Här finns cirka 300 mjölkkor och lika många ungdjur och kalvar. En biogasanläggning förser gården med el. Gården brukar cirka 480 hektar mark och odlar foder till djuren, spannmål som levereras till Berte Qvarn samt raps. 50 hektar skog förvaltas också. Till Berte Gård hör även tolv bostäder som hyrs ut.

BERTE MUSEUM

Nostalgimuseum som visar livet på landet i olika utställningar. Museet är en fristående ideell förening med en nära koppling till Bertegruppen. Här finns hantverksmiljöer, skolans olika epoker och den typiska lanthandeln. Föremålen har skänkts av privatpersoner. Det är framför allt Anders Stenström, 13 generationens qvarnmästare, som har samlat in föremålen, som vi fortsätter att vårda för framtiden.

BERTE QVARN

Producerar, säljer och distribuerar kvalitetsmjöl och havreprodukter till bagerier och livsmedelsproducenter samt, via dagligvaruhandeln, till hushåll i hela Sverige. Berte Qvarn är en av landets mest moderna kvarnar. Under 2021 togs havreqvarnen i drift och Berte Qvarn blev då, volymmässigt, den tredje största kvarnen i Sverige.

SIA GLASS

Vårt glassföretag är rikstäckande och har en marknadsandel på drygt 23 % i volym. All glass produceras i Sverige med en hög andel svenska råvaror och vi har alltid färsk svensk grädde i vår gräddglass.

SLÖINGE FRYSHUS

Ett fastighetsbolag som drivs av SIA Glass. I hållbarhetsredovisningen redovisas dess uppgifter tillsammans med SIA Glass.

Bertegruppens värdeord:

Nyfikna, omtänksamma, ärliga och från Slöinge

Vi är nyfikna
Vi ser lärande och innovation som en naturlig del i vårt dagliga engagemang. Vi vågar utmana och testa nytt. Vårt mod driver utvecklingen i våra branscher.

Vi är omtänksamma
Vi är lyhörda och månar om våra relationer och vår omgivning. Genom samarbete, förståelse och långsiktighet skapar vi trivsel och trygghet tillsammans.

Vi är ärliga
Vi håller vad vi lovar och står för vad vi gör. Vi är öppna mot varandra och andra.

Från Slöinge
Vi är stolta att vara Sveriges äldsta familjeföretag. Vi finns i Slöinge och värnar om vår bygd. Vi värdesätter lokala och svenska råvaror.

Vår hållbara affärsstrategi – mål 2025

VISION

Livsmedel för en livskraftig framtid

MISSION

I Slöinge producerar vi livsmedel med omtanke, nytänkande och kvalité som är det enkla valet nu och i generationer.

LÖFTE

StegVis mot full hållbarhet

FOKUSOMRÅDEN

Råvaror	Människor	Lönsamhet
Säkra tillgången till hållbara råvaror	Säkra kompetens och välmående	Säkra en hållbar affär

Digitalisering – Effektiva processer och ökade affärsmöjligheter.

MÅL

Driva utvecklingen i våra branscher 3 projekt/år	**Glada och engagerade medarbetare** ≥ 4.5/5 SMO	**Lönsamhet av omsättning** 7 %
Självförsörjande på hållbar processenergi till 2030	**Välmående medarbetare** 96 % frisknärvaro	**Omsättning** 1 miljard SEK
Minska vårt klimatavtryck 25 %/kg produkt till 2030	**Framgångsrikt ledarskap** ledarskapsindex	**Möjliggöra investeringar** Skuldsättning/EBITDA ≤ 3,50

VÄRDEORD

Nyfikna, omtänksamma, ärliga, från Slöinge

Ett stabilt hus är en bra modell för att visa hur vi arbetar för hållbara affärer. Det kräver en trygg grund, rejäla reglar, stadiga golv och grova bjälkar ända upp till taknocken.

Arbetet med att ta fram en gemensam strategi för hela Bertegruppen startade 2017 och har sedan dess utvecklats till sin nuvarande form. Berte Gård, Berte Qvarn och SIA Glass strävar tillsammans mot att nå målen. Vi har nära till varandra – både geografiskt och i vårt sätt att arbeta – vilket gör det enkelt att samarbeta och naturligt att stötta varandra. Vår täta samverkan ger oss en stor fördel. Genom att utnyttja våra gemensamma styrkor kan vi maximera vår potential, sätta utmanande mål och uppnå mer än vad varje företag skulle kunna göra på egen hand.

Resultatet är ett hus som rymmer allt från hållbara råvaror och välmående medarbetare till lönsamhet.

Satsningar, mål och resultat från våra fokusområden 2024

RÅVAROR

Råvarorna är basen i vår verksamhet. Det som förenar oss i Bertegruppen – mer än någonting annat – är viljan att säkra tillgången till goda svenska råvaror som minskar klimatpåverkan, bygger bördig mark och gynnar biologisk mångfald med välmående djur och natur.

LÖFTEN OCH MÅL

Vi ska göra det som krävs för välmående djur och natur.

1. Vi ska **driva utvecklingen i våra branscher**. Varje bolag ska ha minst ett projekt per år som leder till ökad hållbarhet och branschutveckling – gärna i samverkan med andra för att få ännu större effekt.

   Projekt 2024:
   - **Berte Gård och Berte Qvarn**: Utvecklat och definierat ett odlarprogram för att knyta ihop värdekedjan – från lantbrukare till kund. Syftet är att öka hållbarheten i primärproduktionen och möjliggöra försäljning av ett mer hållbart mjöl.
   - **SIA Glass**: Projektuppstart med vår leverantör av mejeriprodukter, med målsättning att få köpa deras mest hållbara råvara – producerad av lantbrukare som deltar i leverantörens hållbarhetsprogram.
2. Vi ska, till 2030, **vara självförsörjande på hållbar processenergi.** Genom att förbruka energin där den alstras undviker vi förluster vid överföring och minskar behovet av ökad infrastruktur. Solceller på SIA Glass togs i drift under året och en utredning kring större biogasanläggning på Berte Gård påbörjades.
3. Vi ska, till 2030, **minska vårt klimatavtryck med 25 % per kilo färdig produkt** (jämfört med 2018). Ett stabilt klimat påverkar naturens och ekosystemens funktion och välmående, människor och samhällen, och i slutändan även vår egen affär och framtid. Under 2024 har vi fortsatt med ABCD-dialoger* där vi identifierat utmaningar och möjligheter samt jobbat med olika projekt för att minska vårt avtryck på både kort och lång sikt (läs mer i respektive företags kapitel).

** Läs mer på sidan 9.*

MÄNNISKOR

Vi ska säkra kompetens och välmående hos våra medarbetare. Vi strävar efter att vara en god samhällsaktör, samverka med olika intressenter och vara en attraktiv arbetsgivare som vill se medarbetarna utvecklas och trivas.

LÖFTEN OCH MÅL

Vi ska göra det som krävs för att ha välmående medarbetare.

1. Vi ska **rekommenderas som arbetsgivare**. Detta mäter vi varje år genom en medarbetarundersökning som ger en indikation på hur organisationen mår, hur våra medarbetare trivs och vilka åtgärder som kan förbättra oss ytterligare. 2024 års undersökning resulterade i ett sammanlagt omdöme på 4,06 av 5 för Bertegruppen.
2. Vi ska ha **välmående medarbetare** som trivs. För att främja detta genomför vi trivsel- och friskvårdsaktiviteter, erbjuder hälsosamtal och samarbetar med företagshälsovården vid behov. Syftet är att säkra välmående, minska stress, stärka gemenskapen och öka sammanhållningen på våra arbetsplatser.

   Det gångna året har inneburit flera utmaningar, med många nyanställningar och förändringar i organisationen. Detta, i kombination med nya maskiner och äldre utrustning som inte alltid fungerar optimalt, har bidragit till både stress och oro. Vi har till viss del en utmaning med långtidssjukfrånvaro, men under 2024 klarade vi målet för korttidssjukfrånvaro med goda marginaler.
3. Vi ska ha ett **hållbart ledarskap**. Ett steg på vägen togs redan under 2023 då vi påbörjade 360-gradersanalyser för alla chefer. Under 2024 gjordes den andra mätningen på individnivå och respektive ledare jobbade enskilt vidare med sitt resultat. Med facit i hand kan vi konstatera att för att få effektfulla resultat i samband med denna typ av mätning krävs tillsättning av externa resurser.

LÖNSAMHET

Vi ska säkra en hållbar affär genom långsiktig ekonomisk stabilitet. Med kärlek till arvet, med omsorg om samtiden och ett långsiktigt engagemang driver vi våra bolag i Slöinge.

LÖFTEN OCH MÅL

Vi ska göra det som krävs för ekonomisk stabilitet.

1. Vi ska, år 2025, **nå en lönsamhet på 7 %** av omsättningen (resultat före dispositioner/omsättning). För att säkra kompetens och välmående hos våra medarbetare samt tillgången på hållbara råvaror krävs en stabil lönsamhet. Det är också en förutsättning för att driva utvecklingen i våra branscher och bli självförsörjande på hållbar processenergi. Målet för 2024 var en lönsamhet på 4 %, och vi lyckades uppnå det.
2. Vi ska, år 2025, **omsätta 1 miljard SEK**. Hög omsättning, tillsammans med bibehållen lönsamhet, ger oss större möjligheter att vidareutveckla våra verksamheter. Målet 2024 var 1 262 922 tkr, vi nådde 1 188 944 tkr.
3. Vi ska, år 2025, ha en **skuldsättning/EBITDA ≤ 3,50**. Detta mätetal ger kontroll på balansen mellan eget och lånat kapital så att vi når en total stabilitet i vår investeringsnivå framåt. 2024 var mätetalet 4,67, vilket beror på de stora investeringarna vi har avslutat under året.

Stegvis mot full hållbarhet

Bertegruppen jobbar långsiktigt och strategiskt mot full hållbarhet. Vi vet vad som krävs för att nå dit och samtidigt som det är en utmaning tar vi oss stegvis framåt. Sedan flera år arbetar vi med Framework for Strategic Sustainable Development (FSSD) – utvecklat av ett globalt nätverk av forskare ledda från Blekinge Tekniska Högskola.

Här i Slöinge kallar vi FSSD för StegVis-metoden. Enligt denna metod är vi hållbara när vi uppfyller de universella hållbarhetsprinciperna för ett långsiktigt hållbart samhälle, som omfattar både ekologiska och sociala aspekter. För att uppnå full hållbarhet måste samtliga principer vara uppfyllda. Genom att arbeta systematiskt och stegvis integrera hållbarhetsprinciperna i våra beslut och investeringar, skapar vi en stabil grund för framtida utveckling – både för våra företag och för kommande generationer av medarbetare och företagare.

För att arbeta systematiskt mot full hållbarhet används i FSSD-metodiken något som kallas ABCD-dialoger: För att kunna vara strategisk och systematisk måste man veta målet (A). Man analyserar nuläget och möjligheterna (B) i förhållande till det man vill uppnå. Först då går det att ta fram adekvata idéer (C) och prioritera dem i strategiska steg-för-steg-planer (D).

ABCD-dialog

Universella Hållbarhetsprinciper

När vi är hållbara bidrar vi inte till att utsätta naturen för systematisk…

1. …koncentrationsökning av ämnen från berggrunden
2. …koncentrationsökning av ämnen från samhällets produktion
3. ..undanträngning med fysiska metoder

och vi bidrar inte till att människor utsätts för strukturella hinder för...

4. …hälsa,
5. …inflytande,
6. …kompetens,
7. …opartiskhet och
8. …meningsskapande

Bertegruppens värdekedja

OMVÄRLD

RÅVAROR

För oss är det viktigt att våra råvaror håller hög kvalitet och att de i största möjliga mån är från Sverige. Vi söker efter de bästa förpackningsmaterialen och efter sätt att minska vår kemikalieanvändning. Det som odlas på Berte Gård blir till största del foder till gårdens mjölkproducerande kor och en del råvara till Berte Qvarn. Till foder används även vetefodermjöl som är en restprodukt från qvarnen.

INNOVATION & UTVECKLING

Som ett led i vårt arbete med att skapa synergier mellan våra verksamheter jobbar vi löpande med att utveckla lösningar som gynnar flera av våra verksamheter samtidigt. Genom att hela tiden arbeta med produktutveckling bidrar vi både till ett mer hållbart jordbruk och ett variationsrikt utbud för våra konsumenter.

SYNERGIER & PÅVERKANSGRAD

Vårt mål är att skapa en så positiv påverkan som möjligt i värdekedjans alla led. Med fokus på hållbarhet arbetar vi kontinuerligt med att utveckla synergier inom företagsgruppen och stärka våra samarbeten med externa partners. På så sätt kan vi både mäta och öka påverkansgraden i framtiden.

PRODUKTION

Vi har som mål att producera våra produkter med ett så litet avtryck på miljön som möjligt, genom till exempel minskad energiförbrukning, förnybar energi, minskat svinn och kreativa lösningar för våra restprodukter. Exempelvis använder vi gödsel från Berte Gård i den egna biogasanläggningen som försörjer gården med energi. I anslutning till Berte Qvarn skapar det egna vattenkraftverket i Suseån en del av den energi som förbrukas.

FÖRSÄLJNING & KONSUMTION

Våra kunder ska erbjudas produkter som präglas av hög kvalitet, nytänkande och hållbarhet. Förpackningarna ska ha en enkel och tydlig innehållsdeklaration och vara anpassade för återanvändning och återvinning.

DISTRIBUTION

Alla våra traktorer och lastbilar kör på HVO eller biogas. Långa transporter med mjöl körs företrädelsevis på järnväg. Vi byter successivt ut tjänstebilar till elbilar. Under 2024 hade vi totalt 54 bilar, varav 35 var elbilar och 11 hybridbilar.

OMVÄRLD

Dubbel väsentlighetsanalys

Under 2024 gjorde vi en dubbel väsentlighetsanalys för att få ökad förståelse för hur vi som bolag påverkar vår omvärld miljömässigt och socialt (inverkansväsentlighet), men också hur externa hållbarhetsfaktorer påverkar oss (finansiell väsentlighet).

Resultatet av den dubbla väsentlighetsanalysen visar att nio av tio av de områden som är definierade enligt ESRS (European Sustainability Reporting Standards) är väsentliga för oss. Det område som inte bedömdes som väsentligt är Berörda samhällen (S3). Information kring hur vi jobbar med de olika ämnena finns i kommande kapitel.

Våra intressenter

Det är viktigt för oss att vara en god samhällsaktör, ge tillbaka till bygden och samverka med olika intressenter.

Bertegruppen har betydelse för bygden och vi har därför en ständigt pågående dialog med flera av våra intressenter för att fånga upp angelägna frågeställningar och möjliga lösningar. Kunskapen ligger till grund för många av våra beslut och hur vi formar en hållbar strategi framåt.

En intressentanalys med fokus på kunder, leverantörer och kreditgivare genomfördes vintern 2023–2024 via enkäter och intervjuer. Resultatet visar att vi har ett gott anseende inom hållbarhet och att vi till stor del lever upp till förväntningarna. Många ser positivt på samarbeten med oss och vill fördjupa dem. Klimatfrågan är en prioritet och ställer krav på oss och vår värdekedja att minska vårt avtryck. Utvecklingsområden inkluderar leverantörsåtgärder, biologisk mångfald, samarbete med lantbrukare för minskad miljöpåverkan samt tydligare kommunikation kring vårt klimatmål – både internt och för att inspirera branschen.

SIA Glass ligger precis i utkanten av Slöinge vilket innebär att våra grannar finns nära oss. Detta gör att SIA Glass har stor påverkan på närområdet. För oss är det viktigt att ha en bra dialog med grannarna där vi delar med oss av relevant information om våra framtidsplaner likväl som vi lyssnar på Slöingebornas tankar och åsikter. Vi försöker att vara tillmötesgående och konstruktiva för att hitta lösningar som gör att området blir trevligt för alla som vistas här.

Ägare
Ägarna har ett övergripande ansvar. De arbetar för att säkra långsiktig lönsamhet och hållbarhet så att även kommande generationer av familjen Stenström ska kunna driva och leva med företagen. BERTEBOS Stiftelse delar årligen ut priser och stipendier för att stödja forskning och utbildning inom lantbruks- och livsmedelssektorn.

Medarbetare
Våra motiverade medarbetare är avgörande för vår framgång. De är engagerade i sitt arbete och vill vara delaktiga i beslut och förändringar. En god arbetsmiljö samt ett bra ledarskap med tydlighet och transparens är viktiga frågor.

Kunder
Vår värdefulla kundkrets inkluderar bagerier, glassbarer och livsmedelsbutiker. Vi är stolta att de ser våra företag som pålitliga och innovativa affärspartners med bred kunskap, hög servicenivå, stabil leveransförmåga och trovärdigt hållbarhetsarbete. Vi tar tacksamt emot feedback och anpassar vårt sortiment efter våra kunders efterfrågan. Vi får även beröm för vår förmåga till återkoppling.

Konsumenter
Vi uppfattas som trovärdiga och pålitliga, mycket tack vare våra enkla och tydliga innehållsdeklarationer och produktförpackningar, men också vår övriga kommunikation. Konsumenterna förknippar oss med svenska råvaror och de uppskattar att vi erbjuder goda produktalternativ för olika smaker, livsstilar och behov.

Samarbetspartners
Vi värdesätter våra många samarbetspartners, exempelvis leverantörer, entreprenörer och markägare. De uppskattar vår framförhållning, dialog och pålitlighet. Att vi är transparenta, samt vår förmåga att fullfölja det vi kommit överens om, är viktigt för dem.

Samhälle
Vi vill vara en god samhällsaktör och ta ansvar i vårt närområde. Relationer att värna om och ta hänsyn till är bland annat boende i närheten av våra verksamheter men också föreningar, intresseorganisationer och myndigheter. Vår ambition är att vi ska uppfattas som ett företag med ett starkt och trovärdigt hållbarhetsarbete.

Omvärlden
För oss och livsmedelsbranschen i stort finns mycket att göra. Vi behöver ställa om till mer hållbar produktion, distribution och förädling. Vi är engagerade i att vara en del av denna positiva förändring, gärna tillsammans och i samarbete med andra för att få snabbare och större effekt.

Bertegruppens klimatavtryck

Bertegruppen har som mål att minska klimatavtrycket med 25 % per kilo produkt till 2030, jämfört med basåret 2018. Det kan låta lite men eftersom vi långt innan dess jobbat med åtgärder för att minska klimatavtrycket är det en svår nöt att knäcka. Lösningen är att jobba tillsammans med våra leverantörer för att minska hela värdekedjans klimatavtryck – då kommer vi klara målet!

Vi gjorde vår första klimatberäkning 2018, men redan 2008 och 2009 genomförde vi våra första livscykelanalyser för produkter som vaniljglass, glassbåt och vetemjöl. Genom dessa analyser identifierade vi våra största utsläppskällor och vidtog åtgärder för att minska dem under kommande år. Vi gick till exempel över till förnybar el och biogas, minskade produktionsspillet och förbättrade våra förpackningar. Trots att vi framgångsrikt reducerade utsläppen inom scope 1 och 2 innan vi genomförde en fullständig klimatberäkning för hela Bertegruppen år 2018, står vi inför fortsatta utmaningar med att minska vårt klimatavtryck – särskilt inom scope 3. För att lyckas med detta krävs samarbeten och att våra leverantörer tar ansvar för sina utsläpp på samma sätt som vi gör. Det är glädjande att vi under året har fortsatt se en ökad dialog och kravställning från både kunder och leverantörer, det visar ett ökat intresse för hållbarhetsfrågor.

Sedan 2020 har vi ett klimatminskningsmål enligt Science Based Target (SBT) för små och medelstora företag. Bertegruppens SBT-mål är att minska utsläppen i absoluta tal för scope 1 och 2 med 50 % fram till 2030 (jämfört med basåret 2018) samt att mäta och minska utsläppen i scope 3. Vi har sedan 2018 haft en kraftig utveckling av våra verksamheter. Berte Qvarn har investerat i en ny havreqvarn, SIA Glass har byggt ut glassfabriken och Berte Gård har skapat plats för fler kor. Dessa satsningar gör det utmanande att minska de absoluta utsläppen, men vi fortsätter ta oss framåt – steg för steg – med målet att minska vårt klimatavtryck med 25 % per kilo produkt. Vi ser varje beslut som viktigt för helheten – även de små och till synes enkla.

SBT-målet är seriöst antaget och det krävs nya metoder och bidrag från hela organisationen och värdekedjan för att nå målet. Vi ser därför minskning per kilo färdig produkt som det som i det kortare perspektivet driver oss framåt mot det långsiktiga målet: minskade absoluta utsläpp.

Greenhouse Gas Protocol (GHGP) är ett kraftfullt verktyg att använda för klimatberäkning av ett företags verksamhet. Bertegruppen redovisar i samtliga scope, baserat på relevans utifrån vår verksamhet samt vilka aktiviteter som ger utsläpp av växthusgaser. Inför 2024 års klimatberäkning har samtliga beräkningar och utsläppsfaktorer setts över och vid behov uppdaterats. Dessutom har markbaserade beräkningar lagts till enligt den nya klimatberäkningsstandarden ”The GHG Protokoll Land Sector and Removals Guidance”. Detta är ett viktigt steg för att kunna sätta relevanta klimatmål. Arbetet med att uppdatera våra klimatmål kommer att påbörjas under 2025.

Då vissa beräkningsprinciper och källor har uppdaterats inför 2024 års beräkning har även en delvis omräkning av basår 2018 samt föregående år (2023) skett. Därmed presenteras resultatet från 2018, 2023 och 2024 i denna rapport. Resultaten för klimatberäkningen redovisas under respektive bolags kapitel.

Bertegruppens klimatavtryck 2024

För år 2024 uppgår de totala växthusgasutsläppen för Bertegruppen till 88 758 ton CO_2e, varav 2 153 ton (2 %) CO_2e härleds till scope 1, mindre än 0,5 ton CO_2e till scope 2 och 86 605 ton (98 %) CO_2e till scope 3. Att majoriteten av utsläppen återfinns i scope 3 beror främst på Bertegruppens omfattande inköp av material och råvaror. I jämförelse med tidigare år har mängden inköpta volymer ökat, vilket resulterar i att utsläpp kopplat till produktion och inköpta varor ökar.

Totalt sett ökar utsläppen jämfört med basåret 2018 vilket beror på ökade produktionsvolymer. Utsläpp per kilo producerad vara har däremot minskat med 21 % mellan 2018 och 2024.

GREENHOUSE GAS PROTOCOL BYGGER PÅ EN SCOPE-MODELL MED TRE TYPER AV UTSLÄPP:

SCOPE 1
Direkta utsläpp från våra egna anläggningar och egna fordon.

SCOPE 2
Indirekta utsläpp från energi vi köper in – som el, ånga, värme eller kyla.

SCOPE 3
Indirekta utsläpp från inköpta varor och tjänster som råvaror, inköpta transporter, förpackningar, avfallshantering, tjänste- och pendlingsresor.

KLIMATAVTRYCK (ton CO_2e/år)
Scope 1 och 2

De största utsläppskategorierna i scope 1 och 2 är metan från korna, lustgas från fält samt drivmedel.

KLIMATAVTRYCK (ton CO_2 e/år)
Scope 3

De största utsläppskategorierna i scope 3 kommer från inköpta råvaror; vete, råg och havre till Berte Qvarn och mejerivaror, socker och förpackningar till SIA Glass. Ökningen beror på ökad mängd producerade produkter.

Klimatavtryck för varje bolag återfinns här: Berte Gård, Berte Qvarn och SIA Glass

Att jobba med oss – medarbetarperspektivet

Först och främst vill vi vara en arbetsplats där alla är välkomna. Vi tolererar ingen diskriminering och arbetar för att alla ska ha samma rättigheter och förmåner. Detta gör vi genom att löpande undersöka arbetsmiljön och belysa frågor som berör kränkande särbehandling i flertalet forum. Genom åren har vi märkt att ju mer vi pratar om svåra ämnen desto lättare blir det att lyfta händelser som kan dyka upp.

Varje höst genomför vi en medarbetarundersökning, med samma frågor som tidigare år för att kunna jämföra resultat. Resultatet presenteras för medarbetarna och analyseras avdelningsvis. Vi ser fortsatt positiva trender när det gäller fysisk arbetsmiljö, framtidstro och ansvar för det egna arbetet. Undersökningen visar även på gemensamma utmaningar inom kompetensutveckling för medarbetare såväl som ledare samt visst missnöje gällande informationsflöde. Ett resultat som sticker ut i årets mätning är huruvida medarbetaren skulle rekommendera oss som arbetsgivare, så kallat eNPS (employee net promoter score), där vi dessvärre ser en negativ trend för SIA Glass och Berte Qvarn.

Våra medarbetare är våra främsta ambassadörer och vi vill såklart att så många som möjligt ska vara stolta och trivas med sitt arbete, därför blir denna fråga extra viktig för oss framåt. Sammanfattningsvis har vi något lägre resultat i 2024 års undersökning men fortsatt höga i förhållande till den femgradiga skalan.

JÄMSTÄLLDHET, BERTEGRUPPEN

	2024		2023		2022	
	KVINNOR	MÄN	KVINNOR	MÄN	KVINNOR	MÄN
BERTE GÅRD						
Anställda	2	4	2	4	2	3
Förändring	+/-0	+/-0	+/-0	+1	+/-0	+/-0
Ledningsgrupp	2	2	2	2	2	2
Sjukfrånvaro*	1,02 %		2,2 %		1,8 %	
BERTE QVARN						
Anställda	10	28	6	23	8	21
Förändring	+4	+5	-2	+2	-1	+/-0
Ledningsgrupp	3	4	3	4	4	5
Sjukfrånvaro	1,72 %	1,65 %	1,9 %	4,8 %	1,6 %	5,7 %
SIA GLASS						
Anställda	76	80	74	76	71	76
Förändring	+2	+4	+3	+/-0	+6	+1
Ledningsgrupp	4	4	4	4	4	4
Sjukfrånvaro	9,49 %	4,85 %	8,4 %	4,3 %	7,8 %	5,2 %
BERTEGRUPPEN						
Anställda	4	2	3	2	3	1
Förändring	+1	+1	+/-0	+1	+/-0	+/-0
Ledningsgrupp	3	3	3	4	3	3
Sjukfrånvaro*	0,97 %		1,0 %		1,1 %	
TOTALT FÖRETAGSGRUPPEN						
Anställda	92	114	85	105	84	101
Förändring	+7	+9	+1	+4	+5	+1
Sjukfrånvaro	8,45 %	3,9 %	7,6 %	4,2 %	6,9 %	5,1 %

* Sjukfrånvaro redovisas ej könsuppdelat på Berte Gård och Bertegruppen eftersom det är små personalgrupper.

Berte Gård

Berte Gård är en liten arbetsplats med sex medarbetare som har stor kunskap om djur och växtodling. Med en liten personalstyrka blir det extra viktigt med god kommunikation och samarbete. Under 2024 har vi gjort lyckade rekryteringar och anställt två djurskötare.

Varje termin tar vi emot praktikelever från naturbruksskolor, något som är positivt ur många aspekter. För oss är det givande och roligt med nya arbetskamrater och eleverna får en värdefull praktisk erfarenhet. Vi har flera goda exempel där vi anställt medarbetare som tidigare praktiserat eller sommarjobbat hos oss.

Arbetsmiljö är en viktig del i vår vardag och att jobba med stora maskiner och djur medför extra risker. Vi har genomfört ett antal riskbedömningar av olika arbetsmoment. Dessa föder givande diskussioner där personalgruppen blir påmind om risker och kan bidra med förbättringsförslag som vi sedan gemensamt arbetar vidare med.

Berte Qvarn

För 2024 satte Berte Qvarn ett mål om att varje medarbetare skulle rapportera minst en riskobservation under året. Målet nåddes inte och utmaningen kvarstår. Vi arbetar därför vidare med att informera och uppmuntra till en ökad rapporteringskultur.

Under året genomfördes en ombyggnation av spannmålsmottagningen där medarbetarna var delaktiga i hela processen. Ombyggnationen har resulterat i ett bättre arbetsflöde, förbättrade arbetsytor och en lägre bullernivå, vilket skapat en betydligt bättre arbetsmiljö.

Vi har fortsatt rekrytera under året och innan december tog slut kunde vi med glädje konstatera att vi var fulltaliga. Vi utökade personalstyrkan i havreqvarnen, vilket möjliggjorde treskift och ökad produktion. Under 2024 har vi arbetat med att successivt sätta den nya organisationen, hitta samsyn och jobba mot gemensamma mål.

Vi har haft ett antal praktikanter från gymnasieskolans fordonsprogram som delat vardag med våra chaufförer och fått en bra inblick i hur deras framtida yrke kan se ut. Två av dessa erbjöds därefter sommarjobb för att senare bli en del av vår ordinarie personalstyrka, något vi ser som goda exempel på vad en praktikplats kan leda till.

SIA Glass

Arbetsmiljöarbetet är en viktig del i det dagliga arbetet och vi strävar efter att bli bättre för varje år som går. Under 2024 har det rapporterats betydligt fler olycksfall än tidigare år vilket vi kopplat till arbetet med nya maskiner och stressade situationer. Tyvärr har sju olycksfall lett till sjukfrånvaro under året. En av skärskadorna utreddes av Arbetsmiljöverket. Efter genomlysning av olycksfallen kan vi konstatera att det, förutom skärskador, har varit klämskador och enstaka belastningsskador. Det är positivt att olycksfall och avvikelser rapporteras, då det leder till förbättringsåtgärder och nya rutiner, framåt vill vi öka antalet riskobservationer ytterligare för att bättre förebygga olycksfall innan de inträffar.

I samband med färdigställandet av den nya fabriksdelen genomförde vi en bullermätning med extern expertis under flera dagar. Rapporten visade att ljudnivån generellt är inom godtagbara gränser men att vissa sporadiska ljud kan vara skadliga för hörseln. Därför är hörselskydd obligatoriskt. För att säkerställa både skydd och komfort har medarbetarna fått välja mellan olika typer av hörselskydd som passar för långvarig användning.

”Jag tycker om problemlösning.”

Pär Esping,
Verkstadstekniker SIA Glass

Vilka är dina främsta uppgifter på SIA Glass?
Jag jobbar till största del med att utveckla och förbättra produktionslinjerna. Även större reparationsarbete och problemlösningar i produktionen.

Vad är roligast med ditt jobb?
Jag tycker om problemlösning, så när jag gjort en förbättring på en maskin som gör att produktionen går mycket bättre, känns det riktigt bra.

Vad är dina styrkor i din arbetsroll?
Mina främsta styrkor är att jag är lösningsorienterad, envis och målmedveten.

Vilka nya erfarenheter bär du med dig från året?
Jag bär med mig att lösningen inte alltid är självklar, men skam den som ger sig! Vi har till exempel haft problem med strösseldoseringen till vår glass Godisregn – men efter många om och men knäckte vi koden!

Hållbar rekrytering och kompetensutveckling

Inför 2024 beslutade vi oss för att investera i en utbildningsplattform för att på ett effektivt sätt kunna genomföra digitala utbildningar. Plattformen ger på sikt även en överblick över alla medarbetares nuvarande kompetens och utbildningsbehov. Under året har även medarbetarsamtal hanterats i portalen vilket har varit uppskattat hos både chefer och medarbetare då det har varit enkelt att förbereda sig samt följa upp samtalet.

Berte Gård
Vi söker löpande efter intressanta föreläsningar eller kursdagar för medarbetarna att delta vid, digitalt eller fysiskt. Det är viktigt att utvecklas, ifrågasätta befintliga rutiner och få del av nya rön, men också att delta i diskussioner med kollegor.

Berte Qvarn
Under året genomfördes två obligatoriska utbildningar för all personal. I maj höll Anticimex en hygienutbildning, som kombinerades med ett studiebesök på Hushållningssällskapet Hallands gård Lilla Böslid där vi fick insikt i olika växtodlingsprojekt. Under hösten genomfördes en HLR-utbildning – en viktig färdighet både på och utanför arbetsplatsen. För att stärka vår kompetens inom livsmedelssäkerhet har gruppen som arbetar med detta utökats, och de nya medlemmarna har fått utbildning i hur man bedömer risker och kritiska punkter i vår process (HACCP-utbildning).

SIA Glass
Vi har fortsatt med vårt interna ledarforum där alla chefer med personalansvar samlas för att få insyn i varandras avdelningar och utbyta erfarenheter. Årets fokus har varit svåra samtal och konflikthantering, där cheferna stärkts i att hantera utmaningar som kan uppstå. Vid dessa tillfällen deltog även chefer från Berte Qvarn.

Den årliga hygienutbildningen för livsmedelshanterande personal hölls digitalt och togs emot positivt – många upplevde den som både bättre och roligare än klassrumsutbildning.

Vi har arbetat vidare med internutbildning, särskilt för att fler operatörer ska lära sig nya arbetsmoment och maskiner, även om det har varit en utmaning att genomföra i den omfattning vi önskat. Ett flertal chefer har tillsammans med skyddsombuden genomfört en SAM-utbildning (Systematisk Arbetsmiljö), vilket skapat värdefulla diskussioner och stärkt samarbetet i arbetsmiljöfrågor.

”Vi löser utmaningar genom att samarbeta.”

Patrik Nilsson,
Teamleader
Produktion SIA Glass

Vad är det roligaste med ditt jobb?
Jag gillar att utveckla människor och hjälpa dem att prestera till sin fulla potential. Plus att jag gillar att bidra till att tillverka Sveriges godaste glass!

Vad ser du för möjlighet med den nya produktionsdelen?
Att vi kan fortsätta vara innovativa och med större kapacitet producera ännu mer glass.

Hur skulle du beskriva året som gått?
Det har varit ett tufft och händelserikt år med många utmaningar som vi har löst genom att samarbeta.

Vilken är din favoritglass?
Min favorit måste vara saltkaramell-struten!

Berte Gård 2024

Stark ökning av mjölkpriset

+ca 1,40 kr/kg

Ökat koantal

250 TILL 300

Tagit nya **SINKOSTALLET** *i bruk*

Bra väder för foderproduktion

”Det finns enorm potential i samarbete.”

Med satsningar som odlarprogrammet, ett nytt sinkostall och insatser för biologisk mångfald fortsätter Berte Gård och VD:n Henrik Stenström att arbeta för ett mer hållbart lantbruk och stärkta samarbeten inom branschen.

2023 var ett utmanande år. Hur har 2024 varit för Berte Gård?

– Det har varit väldigt varierat. Spannmålsskörden blev lägre än förväntat och kvaliteten var inte den bästa. Vi hade många ax som var svarta eller inte fyllda alls. Det är svårt att säga exakt när grödan stressades, men det märktes i resultatet. Samtidigt har vi haft ett starkt foderår där gräsvallarna har vuxit bra.

På mjölksidan gick vi in i året med ett mediokert mjölkpris, men det har stigit successivt. Arla höjde priset åtta gånger i rad, vilket är ovanligt. Det hänger ihop med globalt sjunkande tillgång, där produkter som grädde och smör har drivit upp priserna.

Vilka särskilda händelser har präglat året?

– Vårt nya sinkostall har tagits i drift, vilket möjliggjort en utökning av besättningen från 250 till 300 kor. Det har lett till en ökad mjölkproduktion totalt sett, även om mjölkmängden per ko varit något lägre.

Och på energisidan har vi fortsatt effektivisera. Tidigt under året investerade vi i ett nytt kylsystem för mjölken, vilket har halverat energiförbrukningen för kylning. Dessutom har vi planerat in att successivt byta ut alla ljusarmaturer till LED, vilket är en viktig del av vår långsiktiga strategi.

“

Jag är stolt över våra nyrekryteringar.

Henrik Stenström, VD

Berätta om odlarprogrammet.

– Odlarprogrammet är ett hållbarhetsinitiativ från Berte Qvarn som ska hjälpa lantbrukare att minska sitt klimatavtryck och göra mer av det som vi vet leder till ökad hållbarhet i primärproduktionen. Vi har agerat referensgård i utformningen. Programmet går ut på att erbjuda qvarnens kunder en mer hållbar produkt genom att de är med och stöttar lantbrukarna i omställningsarbetet. Ju fler lantbrukare och mjölkunder som ansluter sig, desto större skillnad kommer odlarprogrammet att göra.

Finns det något du är extra stolt över från året som gått?

– En sak jag är stolt över är de nyrekryteringar vi gjort. Vi har anställt två riktigt bra medarbetare som passar in i vår lilla och engagerade arbetsgrupp. Det är en utmaning att hitta rätt personer i den här branschen, så det känns som en viktig framgång.

Vi är också glada över att ha fortsatt med våra satsningar på biologisk mångfald. Vi har utökat våra blommande stråk och börjat testa en ny gödslingsstrategi för att optimera insatserna och minska vårt klimatavtryck.

Vad har ni mer för planer för hållbarhetsarbetet framåt?

– På sikt hoppas jag att vi har byggt en ny biogasanläggning som bättre kan ta vara på våra resurser, som gödsel och restprodukter från både SIA Glass och Berte Qvarn. Det finns en enorm potential där som vi vill ta vara på.

Växlande väder och ökande mjölkpriser

Vi har haft ett år med varierat väder, vilket gynnat foderproduktionen men varit utmanande för spannmål och raps. Vintern var blöt vilket gjorde att en del vete och raps dog av syrebrist.

Förmodligen hämmade det blöta vädret rotutvecklingen även på den grödan som klarade sig, vilket kan varit en orsak till att skörden inte blev vad vi hoppats på. Under början av sommaren såg avkastningen ut att bli normal, men när skörden närmade sig upptäcktes en hel del svarta ax samt ax som inte blivit matade med kärna. Det gjorde att avkastningen blev cirka 2 000 kilo lägre per hektar än normalt. Många lantbrukare upplevde samma fenomen. Den direkta orsaken är inte känd, men en stressad gröda är mer mottaglig för angrepp, så förmodligen har någon period av regn, torka eller kombinationen gjort grödan mer utsatt. Spannmålspriset har sedan hösten 2023 sjunkit, vilket påverkat lönsamheten i spannmålsodlingen.

Mjölkpriset har ökat successivt under året och nått en nivå som är att jämföra med 2022, som var ett rekordår. Den största orsaken är att den globala efterfrågan varit större än tillgången. Det råder optimism bland mjölkproducenter! Vi upplever att konsumenterna fått upp ögonen för att högprocessade alternativ till mjölkprodukter kanske inte är det bästa alternativet. Vi producerar naturligt hälsosamma produkter med flera mervärden ur ett hållbarhetsperspektiv.

Framtidens jordbruk: fossilfritt, kretsloppsbaserat och mångfaldsrikt

Under 2024 har Berte Gård och Berte Qvarn fortsatt att arbeta med konceptet ”På väg mot fossilfri mångfaldsgård”, ursprungligen framtaget av Polarbröd för att definiera vad som menas med hållbart jordbruk.

Konceptets grundkrav för hållbart jordbruk stämmer väl överens med Bertegruppens syn: hållbart jordbruk är ekosystemtjänstvänligt, kretsloppsbaserat, fossilfritt och mättar mänskligheten. Det är inte nödvändigtvis ekologisk produktion, då varken konventionell eller ekologisk produktion möter de fyra kriterierna fullt ut. Med utgångspunkt från Berte Gård har vi analyserat vad som är av betydelse långsiktigt för att uppnå en fossilfri drift, en varierad växtföljd och ett varierat landskap.

Genom aktiva val och medvetenhet kan vi gynna och skapa förutsättningar för god jordhälsa, ett bra liv ovan och under mark. Vi resonerar runt växtföljd, grödor, sortval, jordbearbetning, markkartering, kantzoner, viltvård, hur vi kan gynna pollinerande insekter och hur växtnäringsläckage kan minimeras. Maskar och mikroorganismer kan missgynnas av markpackning eller dåligt dränerade jordar, vilket i sin tur även påverkar utsläpp av växtnäring till vattendrag. Att odla mellangrödor och kompanjongrödor är ett sätt att öka den biologiska mångfalden. En varierad växtföljd med frö- eller gräsvall kombinerat med stallgödsel ger marken goda förutsättningar att producera även i framtiden. Våra djur håller betesmarker öppna och bidrar till artrikedom som är värdefull för pollinerare, fåglar och vilt.

Berte Gård är en av de första gårdarna som levererat till Berte Qvarns odlarprogram, som syftar till att stödja lantbrukare i omställningen till en mer hållbar spannmålsproduktion. Programmet har inspirerats av konceptet "På väg mot fossilfri mångfaldsgård", där vi länge arbetat med att identifiera åtgärder för ett mer hållbart jordbruk. Efter att ha varit en del av utvecklingen är det nu dags att ta nästa steg – att föra ut odlarprogrammet på marknaden och möjliggöra fler samarbeten med lantbrukare som delar vår hållbarhetsvision.

Vi är fortfarande samarbetspartner med Svensk Kolinlagring som utvecklar åtgärder och mätmetoder för ökad kolinlagring i åkermark. Berte Gård var med under pilotfasen som under 2023 övergick i ett varaktigt åtagande. Idag medverkar gården med tolv hektar åkermark.

BERTE GÅRDS RESA MOT FOSSILFRI MÅNGFALDSGÅRD, NULÄGE 2024

- BAT-gödning*
- Blommande stråk
- Markkartering**
- Väl underhållna diken och dräneringar
- Arbetar för att undvika markpackning
- Betesmark
- Våtmark
- Skyddszoner utmed vattendrag
- Noll/Maxrutor ***
- Precisionsgödsling
- Biogas
- Växtföljd
- Mellangrödor

* Med ”Best Available Technology” (BAT) produceras mineralgödsel med så låga lustgasutsläpp som möjligt, vilket minskar klimatpåverkan.

** För att kunna anpassa gödsling och kalkning efter behov krävs kännedom om förutsättningarna på fältet. Vid markkartering fastställs markens innehåll av växtnäring och kalktillstånd. Karta eller protokoll upprättas, där analysresultaten relateras till provtagningsplatsen på fältet.

*** Används för att bedöma gödslingsbehovet. Nollruta, där en markbit lämnas ogödslad, görs för att se markens förmåga att leverera näring till grödan och fungerar som referensruta. Maxrutan gödslas med extra hög giva. Om grödan svarar på denna extra giva är det en indikation på att ytterligare en gödslingsgiva kan ge ökad skörd.

Biologisk mångfald är en självklar hjärtefråga

Mikroorganismer behövs för att bibehålla bra matjord. Insekter krävs för att pollinera grödor och agera naturliga fiender till olika skadedjur. Utan biologisk mångfald kan jordbruket helt enkelt inte producera mat.

Utarmning av biologisk mångfald är ett stort hot mot vår framtid – aldrig förr har minskningen gått så snabbt som nu. Enligt en rapport från FN:s vetenskapliga expertpanel för biologisk mångfald, IPBES, hotas uppemot en miljon av jordens åtta miljoner arter av utrotning. Bland annat har vilda bin och humlor minskat över hela världen, vilket till stor del kan kopplas till användning av vissa bekämpningsmedel. Förlust av biologisk mångfald slår mot vår livsmedelsproduktion. Fler och fler aktörer arbetar för att vända utvecklingen. Forskare är eniga om att mer variation på åkrarna och i odlingslandskapet gynnar ekosystemstjänster och biologisk mångfald. Sätt att öka diversifieringen i odlingslandskapet är exempelvis att odla flera grödor i växtföljden, så blomremsor, minska jordbearbetningen, tillsätta stallgödsel och att skapa och restaurera artrika livsmiljöer i landskapet.

Som mjölkgård har vi goda förutsättningar att driva ett hållbart jordbruk

- Våra betande kor och kvigor bidrar till ett öppet landskap och gynnar biologisk mångfald.
- Djurens gödsel går till biogasproduktion, där vi får både biogas, som omvandlas till el, och biogödsel.
- Biogödseln används på åkermarken för att ge näring till grödorna och som jordförbättring. Kvävet i biogödsel är mer lättillgängligt för växterna än i den obehandlade gödseln.
- Innan vi använder bekämpningsmedel värderar vi nyttan mot insatsen. Vi kontrollerar vilket slags angrepp det är och hur utbrett det är för att optimera preparatval och dos.
- Med vall i växtföljden i kombination med stallgödsel ger vi goda förutsättningar för maskar och mikroorganismer i jorden.

För att minimera näringsläckaget från åkermarken praktiserar vi olika lösningar

Det allra viktigaste är att marken är bevuxen så stor del av året som möjligt. Det kan exempelvis ske genom att odla en mellangröda som fångar upp näringen och ger bra förutsättningar för kommande gröda. Berte Gårds växtodling, med fleråriga vallar och en stor del av arealen som är höstsådd, innebär att vi kan ha växande gröda på fältet större delen av året.

Vi lägger mycket kraft på att underhålla dräneringar, vilket är viktigt för att undvika ytavrinning och markpackning – men även för att ge förutsättning för bra skördar. Mellan åker och vattendrag har vi anlagda skyddszoner, gräsbevuxna remsor, som inte får gödslas eller bekämpas.

”Mitt primära fokus är den sociala biten.”

Johan Rylin,
Ansvarig för mjölkkorna,
Berte Gård

Vilka är de största utmaningarna i din tjänst?
Största utmaningen är att hålla ett jämnt djurflöde i stallet, att hålla koll på att det föds rätt mängd kvigor och senare semineras lagom med djur för att hålla antalet kor i ladugården.

Vilken säsong på året är det roligast att jobba, och varför?
Alla säsonger har såklart sina för- och nackdelar, men våren när man släpper ut djuren på bete är en härlig period att jobba under!

Vad på Berte Gård är du mest stolt över?
Att vi alltid har ordning och reda, men också såklart mina arbetskamrater och att vi jobbar som ett team.

Hur jobbar du med hållbarhet i din tjänst?
Mitt primära fokus är den sociala biten med mina kollegor, alltså hållbarhet i arbetsstyrkan.

Vi har friska och välmående kor!

Korna på Berte Gård är centrala för både vår verksamhet och för landsbygden i sin helhet. Utöver att de hjälper till att hålla landskapet öppet bidrar de till att stärka den biologiska mångfalden. För oss är det en självklarhet att våra djur ska leva ett högkvalitativt liv i en miljö där de trivs. Vi vill alltid vara bland de bästa mjölkgårdarna i Sverige.

I februari flyttade sinkorna in i det nya stallet. För mjölkproduktionen har det varit ett uppstartsår där vi ökat besättningen till uppemot 300 kor med egen rekrytering, och vid årets slut var beläggningen nära full.

Våra engagerade medarbetare har blick och känsla för vad djuren behöver. Det är en tillgång och ett viktigt redskap vid djurskötsel. Till vår hjälp har vi avancerad teknik som ger oss signaler om kornas hälsa så att vi tidigt kan göra en insats och minska risken för sjukdom. På så sätt minskar vi användningen av antibiotika och veterinärbehandlingar. Att våra kor mår bra är viktigt ur såväl etisk som ekonomisk synvinkel.

Varje kalv är en ny resurs för företaget, och vi lägger stort fokus på deras hälsa och tillväxt. Den första tiden är avgörande för att de ska utvecklas till hållbara och högpresterande mjölkkor.

I samband med bygget av sinkostallet och ökningen av antalet kor behövde vi fler kalvplatser, vilket vi löste genom att förlänga det befintliga kalvstallet. Samtidigt förbättrade vi ventilationen med en öppen och genomskinlig nock, vilket ger bättre luftkvalitet, främjar kalvhälsan och skapar en ljusare och mer trivsam miljö. Frisk luft är särskilt viktigt för att säkerställa en god start i livet för kalvarna och för att minska risken för lunginflammation.

Vi har korna ute extra länge på sommaren, minst 25 % mer än de fyra månader som svensk lag kräver. Vi släpper ut djuren när gräset börjar växa och låter dem gå ute tills väderleken på hösten begränsar gräsets tillväxt eller att regn och rusk gör markerna för blöta – och korna vill vara inne.

Under 2023 vände vi "kotrafiken" i stallet, vilket innebär att korna numera passerar mjölkning innan de kommer till foderbordet. Det var en stor utmaning att lära om korna men vi är mycket nöjda med hur det nu fungerar. Korna är mer jämnt fördelade i stallet och vilar mer än tidigare. Antalet mjölkningar per dag och ko har ökat från cirka 2,7 till 2,9 vilket ger än mer välmående kor.

En hög mjölkavkastning och låga kostnader för djurhälsa är ett resultat av noggrannhet och uppföljande arbete inom exempelvis djurskötsel, foderkvalitet, kalvhälsa och avelsarbete. Jämfört med riksgenomsnittet ligger vi långt framme.

Klimatavtrycket för mjölken är delvis betalningsgrundande i Arlas avräkningsmodell. Ersättningen baseras främst på klimatberäkningen, men även hållbarhetsaspekter som biologisk mångfald, djurhälsa och fleråriga grödor vägs in. När modellen är fullt utbyggd kommer 100 poäng motsvara 3 eurocent per kilo mjölk, men inledningsvis går den upp till maximalt 80 poäng. Berte Gård hade 62 poäng 2023 och 60 poäng 2024. Minskningen beror främst på att vi rekryterat fler unga kor efter att vi byggt sinkostallet och ökat antalet mjölkkor från 250 till 300. Förstaårskor producerar mindre mjölk än äldre kor, vilket påverkar klimatberäkningen. Bygget av sinkostallet frigjorde platser i mjölkkostallet, vilket möjliggjorde expansionen – en naturlig del av vår utveckling som mjölkproducent, men som påverkar klimatpoängen på kort sikt.

MJÖLKPRODUKTION ECM*
(Energikorrigerad mjölk) ko/år 2024

* ECM=Energikorrigerad mjölk innebär att mjölk med olika fett-, protein- och laktoshalt standardiseras till samma energivärde. På så vis kan mjölken mellan olika gårdar jämföras.

Näringsrikt vallfoder är den viktigaste faktorn vid mjölkproduktion
För att producera mjölk av god kvalitet krävs god djurhälsa samt ett vallfoder av god kvalitet och med högt näringsinnehåll. Det kan kon äta mycket av vilket gör att det krävs mindre inköpt kraftfoder. Ett bra vallfoder är en av de viktigaste grunderna för att nå hög mjölkavkastning.

- Vårt kostall är en bra miljö för våra kor – de har gott om utrymme och kan röra sig fritt i stallet.
- Korna har ständig tillgång till bra foder, friskt vatten och kan själva bestämma när de vill äta, vila och mjölkas.
- De rör sig på halkfria underlag och deras liggytor är madrasserade för ökad komfort.
- Mjölkningen sker i mjölkrobotar som korna har tillgång till hela dygnet. Detta ger en stressfri miljö eftersom de hittar sin egen dygnsrytm.

Teknologi som hjälper oss gödsla rätt

Genom modern teknik kan vi optimera vår gödsling och minska miljöpåverkan. Satellitstyrning, släpslangssystem och digitala verktyg hjälper oss att arbeta mer precist och effektivt – både för bättre skördar och en mer hållbar odling.

Med hjälp av satellitbilder kan vi anpassa gödslingen efter hur växterna utvecklas. Gödselspridaren styrs utifrån aktuella behov, vilket ger jämnare proteinnivåer i grödan och bättre skördar. Samtidigt minskar risken för att gödsel läcker ut i naturen, vilket gynnar både miljön och vår ekonomi.

För att sprida stallgödsel använder vi ett släpslangssystem, där gödseln pumpas genom långa slangar från gödselbrunnen direkt ut till spridningsrampen på traktorn. Systemet kan pumpa gödsel upp till tre kilometer, vilket gör att vi slipper tunga gödseltunnor som orsakar markpackning. Dessutom möjliggör det en jämnare fördelning av gödseln och minskar onödiga vägtransporter.

I alla maskiner använder vi oss av Logmaster som registrerar alla körningar som utförs. På så vis får vi en bra överblick över såväl bränsleförbrukning som tidsåtgång per gröda och fält.

”Det bästa är att jobba med djuren!”

Thea Johnsson,
Djurskötare Berte Gård

Vad var det som lockade dig att söka tjänsten som djurskötare?
Jag ville testa att jobba på någon annan gård och skaffa mer erfarenhet. Berte Gård verkade vara en bra och trevlig gård.

Vad är det bästa med att jobba på Berte Gård?
Att jobba med djuren! Samt att jag har roliga och trevliga arbetskamrater. Det värdesätter jag högt.

Har rollen överensstämt med dina förväntningar?
Ja det tycker jag verkligen!

Hållbar energi har hög prioritet

Vi arbetar kontinuerligt för att minska vår energianvändning och använder förnybara bränslen och energislag. Innovation tar oss i mål på många punkter. I andra fall är vi pragmatiska och använder det mest hållbara alternativet.

Under året har vi installerat en plattvärmeväxlare som förkyler mjölken innan den når mjölktanken vilket lett till minskad energiförbrukning för kylning av mjölken. Förkylningen görs via cirkulerande vatten som i sin tur används av korna som dricksvatten. En annan positiv effekt är att korna dricker mer vatten än tidigare eftersom det är varmare.

Vi har under året börjat använda en mer miljövänlig plansilofolie för täckning av gräs- och majsensilage. Produkten innehåller 55 % återvunnen plastråvara (PCR). Det finns produkter som har ännu högre andel återvunnen plast men där UV-beständigheten är sämre, vilket skulle kunna äventyra kvaliteten på fodret. Självklart skickar vi all plansiloplast till återvinning.

Biogasanläggningen på Berte Gård producerar biogödsel och metangas från kornas gödsel. Metangasen används för att producera el till gården. Biogödseln används på våra åkrar, vilket innebär ett minskat behov av mineralgödsel som har en högre klimatpåverkan på grund av energiintensiva produktionsprocesser. Dessutom är växtnäringen i den rötade gödseln mer lättillgänglig för grödorna, jämfört med orötad gödsel.

På Berte Gård mjölkas korna i mjölkrobotar. Värmen som bildas när mjölken kyls ner i mjölktanken används för uppvärmning av vatten som används till diskning, rengöring och till golvvärme i personalutrymmen. För att ytterligare höja temperaturen på vattnet används även spillvärme från biogasanläggningen.

Genom att använda palmoljefri HVO har vi gått ifrån traditionell diesel. Vi tycker inte att HVO är en övertygande eller långsiktigt hållbar lösning på koldioxidfrågan, men mycket handlar om att göra vad vi kan göra nu. Då anser vi att HVO är bättre än diesel även om den är dyrare vid inköp än dieselolja. Dessutom får vi inte heller del av den skattereduktion som jordbruk får vid användning av diesel. Trots att det är ett mer kostsamt val drevs alla Berte Gårds fordon till 100 % av HVO under 2024. Några mindre lejda körslor kördes av logistiska skäl fortfarande på diesel, exempelvis vid halmpressning. Dessa körslor motsvarar endast cirka 1,5 % av vår totala bränsleförbrukning.

ENERGIANVÄNDNING (MWh)

33 MWh såld el 2024 (överskott från biogasanläggningen)
En av motorerna i biogasanläggningen som omvandlar gasen till el har använts på "övertid". Vi ville använda den så länge som möjligt trots att det innebar lägre kapacitet och därmed lägre produktion. Högre mängd inköpt el p.g.a. utbyggnaden och utökning av antal djur samt viss byggström under början av 2024. Förbrukningen per kilo mjölk är dock lägre än föregående år.

AVFALL 2024 (ton)

Från och med 2024 redovisas allt avfall av Berte Gård.
Innan dess räknades avfallet samman med Berte Qvarn.

MJÖLKPRODUKTION (ton)

ENERGIANVÄNDNING PER TON
producerad mjölk (kWh/ton)

Berte Gårds klimatavtryck

Klimatpåverkan från Berte Gård speglar en verksamhet i tillväxt där ett ökat antal djur lett till högre utsläpp men också där medvetna val och investeringar bidrar till förbättringar över tid. Här redovisar vi årets utsläpp, förändringar jämfört med tidigare år och vilka möjligheter som finns för att minska gårdens klimatpåverkan framöver.

De totala utsläppen (scope 1 och 2 samt 3) från Berte Gård år 2024 uppgår till 2 890 ton CO_2e vilket är en minskning med ca 1 % jämför med 2023 som främst beror på minskad gödsling. Det är framför allt ett ökat antal djur – en ökning som gjorts möjligt i och med det nya sinkostallet – som ger en ökning av utsläpp jämfört med 2018.

Under 2023, och till viss del 2024, investerade Berte Gård i byggnationen av ett sinkostall och ett gödselutläggninssystem, från vilket utsläppen allokerats helt till 2023 års scope 3, kategori 2. Till skillnad från resterande bolag i Bertegruppen har Berte Gård majoriteten av sina utsläpp i scope 1, varav metanutsläppen från kornas matsmältning har utgjort runt hälften av totala utsläpp samtliga år. Detta är helt i linje med vad som kan förväntas av denna typ av verksamhet.

Produktion av mineralgödselkväve orsakar utsläpp av lustgas, vilket kan minskas om gödselproducenten installerar speciell utrustning. På marknaden finns BAT-gödsel med garanti om att ha ett utsläpp av lustgas under en specifik nivå. Berte Gård har sedan år 2020 använt sådant mineralgödsel.

Jämfört med referensåret 2018 har utsläpp i relation till producerad mängd produkter från gården sjunkit med 21 %, men då ska man ha i åtanke att 2018 var ett år med extremt låga skördar på grund av en lång torkperiod, vilket ger höga utsläpp per kilo produkt. Jämför man därför i stället med efterföljande år ses en mindre minskning som troligen är mer rättvisande. En anledning till att gården minskar sina utsläpp per kilo produkt är övergången till BAT-gödsel.

Möjligheter till utsläppsminskningar

För att minska klimatpåverkan framåt ligger fokus på fortsatt hög produktivitet och effektivare användning av insatsvaror. Övergången till handelsgödsel som producerats helt fossilfritt är en viktig del, liksom att följa forsknings- och utvecklingsarbete kring lantbruksmaskiner, odlingsmetoder, sortförädling, foderoptimering och tillsatser som kan minska metanutsläpp från kor. En central del i detta arbete är vårt projekt På väg mot fossilfri mångfaldsgård*.

* Läs mer på sidan 22

BERTE GÅRDS KLIMATAVTRYCK 2024

Uppdelat på scope och kategorier

KLIMATAVTRYCK (ton CO_2e/år)

Scope 1 och 2

De största utsläppskategorierna i scope 1 och 2 är metan från korna och lustgas från fält. Av Berte Gårds totala utsläpp motsvarar scope 1 och 2 73 %.

KLIMATAVTRYCK (ton CO_2e/år)

Scope 3

De största utsläppskategorierna i scope 3 kommer från inköpt mineralgödsel, kalk och foder. Ökningen 2023 berodde på byggnationen av sinkostallet och investeringen i det nya gödselutläggningssytemet.

Mjölkproduktionen återfinns på sidan 27

Berte Qvarn 2024

JÄRNVÄGSTRANSPORTER

Vi transporterade 20 722 ton mjöl med tåg, vilket är

ca 24%

av vår totala volym.

PERIODISK BESIKTNING

I oktober genomfördes Berte Qvarns första periodiska besiktning med gott betyg! Detta var en möjlighet för oss att visa Miljö- och Hälsoskyddsmyndigheten hur vi uppfyller alla krav i vårt miljötillstånd som togs i drift 2022.

Ombyggnation

Vi har byggt om vår spannmålsmottagning. Detta har resulterat i ett bättre arbetsflöde och en ökad kapacitet för analyser samt bättre arbetsmiljö i form av bättre ljus, lägre ljudnivå och mer ändamålsenlig arbetsyta.

FISKVÄGEN Renovering genomfördes efter en stor översvämning i augusti 2023.

VÅR NYA BULKLASTBIL, som transporterar mjöl till kund och spannmål i retur, har bytts ut till en ny EURO 6-klassad lastbil med lägre utsläpp. Den smarta påbyggnationen har flyttats över till den nya bilen.

ODLARPROGRAMMET

Vi har utvecklat ett program som kopplar samman lantbrukare och mjölkunder för att främja hållbar spannmålsproduktion. Lantbrukare får ersättning för hållbarhetsåtgärder och kunder betalar en premie för en mer hållbart odlad spannmål.

”Tillsammans kan vi göra mycket mer än var och en för sig.”

Berte Qvarns VD Olof Stenström berättar om hur hållbarhet genom samarbete och långsiktiga investeringar driver företaget framåt. Med initiativ som odlarprogram för minskat klimatavtryck och ökad hållbarhet visar qvarnen hur gemensamma lösningar formar framtidens livsmedelsproduktion.

Ni har utvecklat ett odlarprogram – vad innebär det?

– Odlarprogrammet är en nyckel till att minska klimatavtrycket och samtidigt stärka biologisk mångfald. För att vi som qvarn ska minska vårt klimatavtryck måste vi arbeta med vår råvara – spannmålen. Därför samarbetar vi med lantbrukarna för att främja hållbara odlingsmetoder. Lantbrukare som ansluter sig till odlarprogrammet väljer en ambitions- och ersättningsnivå på 12 eller 16 hållbarhetspoäng och kan själva anpassa åtgärder utifrån sina förutsättningar. All data registreras digitalt och analyseras. Programmet finansieras genom att kunder betalar en premie för spannmål odlad enligt hållbarhetsåtgärderna. I gengäld får de en mer hållbart odlad produkt och verifierad klimatdata. Att en av våra stora volymkunder anslöt sig i år var ett viktigt steg framåt.

Hur har årets spannmålsskörd påverkat er?

– 2024 var ett klart bättre år än 2023, även om vi fortfarande ställdes inför vissa utmaningar. Förra året fick vi hantera spannmål av sämre kvalitet. Årets skörd, däremot, hade bättre falltal och bakegenskaper, även om volymerna inte nådde de nivåer vi hade hoppats på. Berte Qvarn använder 100 % svensk råvara, och under hösten 2023 fanns en osäkerhet kring huruvida det skulle finnas tillräckliga mängder spannmål av rätt kvalitet för den svenska kvarnindustrin. Dessutom ställer vi höga krav på vår råvara – vi använder varken stråförkortad eller slamgödslad spannmål. Trots att spannmålen varit dyr har vi lyckats hålla ihop våra volymer och fortsätta arbeta uteslutande med svensk spannmål under 2024. För oss är det en principfråga.

> Vi samarbetar med våra leverantörer för att främja hållbara odlingsmetoder.
>
> Olof Stenström, VD

Vattenkraftverket ni har byggt – vad betyder det för er?

– Det är en investering som vittnar om vår vilja att fatta långsiktiga beslut. Ekonomiskt är det en bra affär på sikt, det här är en fråga om självförsörjning, om att bygga för framtiden. Vattenkraftverket har fungerat riktigt bra och producerar ungefär en fjärdedel av vår elförbrukning.

Finns det någon händelse från året som sticker ut?

– Efter översvämning hösten 2023 skadades vår fiskväg. När vi tillfälligt stängde av vattnet för att renovera i somras upptäckte vi att många ålar och annan fisk blivit fast i vattenhålor. Med hjälp av Sportfiskarna kunde vi rädda uppskattningsvis 500 ålar och därutöver ytterligare över 100 öringar, laxar och annan småfisk som annars blivit fast och riskerat att dö av torrläggning. Detta visar också att fiskvägen fungerar då det befann sig så mycket fisk där när vi stängde av vattnet.

Har ni mött några särskilda utmaningar?

– Vi har haft en del personalrotation i år, vilket alltid innebär både möjligheter och utmaningar. En viktig lärdom är att inte stressa fram lösningar. Det tar tid att bygga en hållbar organisation, men det är nödvändigt för långsiktig framgång.

Hur ser du på samarbetet inom Bertegruppen när det kommer till hållbarhet?

– Samarbetet är jätteviktigt. Vi har en stark värdekedja, från lantbruk till livsmedelsproduktion, och genom att arbeta tillsammans kan vi påverka hela branschen. Odlarprogrammet är ett bra exempel, där Berte Gård bidragit både med insikter och att bygga förtroende. Tillsammans kan vi åstadkomma mer än var och en för sig. Sedan tycker jag att vi kan bli bättre på att berätta om det för omvärlden.

Om du blickar framåt, vad är din målbild för Berte Qvarn?

– Jag vill se fortsatt utveckling av verksamheten i både volym och nya produkter – det råder ingen brist på bra idéer. Vi arbetar med en ny detaljplan som kommer att ge oss tydligare ramar för hur vi kan bygga och vidareutvecklas. Att fortsätta utveckla vår egen organisation är av största vikt parallellt som vi fortsätter utveckla relationer och samarbeten med kunder och leverantörer, där odlarprogrammet blir en nyckelfaktor. Jag vill att Berte Qvarn förblir en trygg, lokal aktör i Slöinge. Att vi inte bara ser till vår historia utan bygger en framtid där vi bidrar till bygdens identitet och är en förebild i hållbarhetsarbetet.

Skörden – och övergång till ny skörd i qvarnen

Efter en kall vår och sommar startade skörden i slutet av juli. Generellt sett var spannmålskärnorna mindre (dvs lägre rymdvikt) och lantbrukarna fick en lägre avkastning, dock av god kvalitet. Skörden av vårvete var lite senare än normalt vilket skapade ett glapp i inleveranserna mellan höst- och vårvete.

Arbetet med att fasa in den nya skörden i qvarnen flöt på och snabbt insåg vi att vi inte längre hade samma kvalitetsutmaningar som föregående år. De låga rymdvikterna gör att qvarnen under det kommande året har extra fokus på utbytet under malning.

”Fantastiskt att få arbeta med produkter som är 100 % svenska!”

Madelen Qvarnström,
Mjölnare Berte Qvarn

Vilken av dina arbetsuppgifter tycker du är roligast?
Det måste vara att ta prover och ställa in maskinerna för att få fram en så bra produkt som möjligt till våra kunder.

Hur ser en vanlig dag på jobbet ut för dig?
Jag börjar med att ta ett varv i qvarnen för att se att allt funkar som det ska. Efter det tar jag prover och ändrar eventuellt några parametrar för att få så bra utbyte och produkter som möjligt. Vi städar mycket för att hålla lokalerna rena så jag städar i princip varje dag. I slutet av arbetsdagen är det dags för ytterligare ett varv för att ta nya prover och se så allt fungerar som det ska.

Vad är det bästa med dina arbetskamrater?
Vi är ett bra team och det bästa är att vi alltid kan vara raka och ärliga med varandra.

Hur ser du på Berte Qvarn som arbetsgivare?
Jag tycker om att jobba här och jag känner mig uppskattad och värdefull. Det är roligt att få arbeta på en arbetsplats som hela tiden strävar efter att utvecklas, både inom teknik och miljöfrågor. Dessutom är det fantastiskt att få arbeta med produkter som faktiskt är 100 % svenska!

Hållbarhet – en kedja av samarbete

Utvecklingen mot ökad hållbarhet kräver mer än bara enkla åtgärder – det är en kontinuerlig process som kräver ansträngning. Ju mer vi arbetar med vår verklighet, desto tydligare blir det. De mest uppenbara förbättringarna görs snabbt, men svårigheterna växer därefter. En nyckelkomponent för hållbarhet är samarbete längs hela kedjan för att nå ambitiösa mål, särskilt att hålla oss inom 1,5-gradersmålet. Detta innebär också att kostnaderna måste tas med i beräkningen längs kedjan, annars riskerar vi obalans och problem med försörjningen.

Våra kunder och leverantörer är avgörande för vårt arbete med att främja hållbarhet. Att ha långsiktiga partnerskap är nyckeln till framgång för alla involverade parter. Genom nära samarbete med våra leverantörer, för att säkra spårbarhet och tillgång till resurser, säkerställer vi en viktig komponent i vår värdekedja.

Sedan skörd 2022 samlar vi in information på fältnivå från våra leverantörer i en digital hållbarhetsplattform. Plattformen har förenklat datainsamlingen för lantbrukarna och gett oss mer och säkrare data att använda i vår klimatberäkning. Att ha korrekt data kommer bli allt viktigare i framtiden, både för oss, våra leverantörer och kunderna. Vi ser också möjligheter för, och ett stort intresse från, våra kunder att ta del av och stötta odlarna på gårdsnivå för att minska klimatavtrycket och öka den biologiska mångfalden. På så vis får vi ett mer hållbart mjöl. Den input vi fick under 2023, genom träffar och workshops med leverantörer, kunder och rådgivare, lade grunden för lanseringen av vårt odlarprogram 2024.

Intresset från våra kunder är fortsatt stort, då de precis som vi har en betydande del av sin klimatpåverkan inom scope 3. Genom att köpa mer hållbart mjöl kan de ta steg mot sina egna hållbarhetsmål. Genom samarbete längs hela kedjan – från lantbruk och spannmålsodling till kvarn och bageri – kan vi tillsammans driva utvecklingen framåt och göra verklig skillnad.

Under 2024 definierade vi vårt odlarprogram, där vi valde ut och poängsatte insatser som bevisligen leder till ökad hållbarhet. Lantbrukarna har friheten att själva välja de åtgärder som passar deras gård bäst och samla poäng, vilket ger dem en merbetalning. För kunder innebär programmet ett erbjudande om spannmål odlat med insatser som minskar klimatavtrycket och ökar hållbarheten, samt ett verifierat klimatavtryck på spannmålen. Ett glädjande framsteg under året var att en av våra stora volymkunder redan till skörd 2024 valde att ansluta sig till programmet. Det möjliggjorde i sin tur att vi kunde erbjuda lantbrukare att delta – ett viktigt steg mot en mer hållbar spannmålsproduktion.

Sortförädling – en viktig del i klimatarbetet

Det långsiktiga arbetet med sortförädling* är ett viktigt verktyg i klimatarbetet. Vårt engagemang sker via medlemskapet i Cerealtekniska arbetsgruppen. Vi bidrar med det vi kan göra i qvarnen och i kontakter med sortägarna.

Vi är med och påverkar utvecklingen av kväveeffektiva sorter med hög avkastning per hektar. Avgörande är såklart att sorterna i sig har tillräckligt bra kvalitet för att kunna ingå i sortmixen till våra produkter. Allt eftersom nya sorter kommer ut på marknaden ser vi över vilka vi har på kontrakt med våra spannmålsleverantörer och väljer ut de alternativ som har bra bakegenskaper, hög kväveeffektivitet och bra odlingsegenskaper.

Sortförädling är också en viktig del i arbetet med att ta fram sorter som inte kräver stråförkortning. Stråförkortningsmedel används på spannmål för att hämma tillväxten. Genom att förkorta strået kan lantbrukaren gödsla mer och få en bättre tillväxt av axet (och därmed högre skörd) utan att strået böjer sig, så kallad ”liggsäd”. Stråförkortningsmedel har tidigare varit tillåtet för råg men förbjudet för övriga spannmål i Sverige. Sedan 2011 tillåts det i all odling på grund av gemensamma EU-regler. Berte Qvarn har aldrig tagit emot stråförkortad vete.

Sortförädlingen för råg går framåt men det finns fortfarande utmaningar med att få fram sorter med bättre stråstyrka. Senaste åren har Berte Qvarn endast tagit emot och sålt icke stråförkortad råg.

Forskning har visat att djurs reproduktion kan påverkas även av mycket låga halter av stråförkortningsmedel. Det finns även en risk att det kan påverka människors hälsa och att det kan ha hormonstörande egenskaper.

* Sortförädling = förädling av grödan för att till exempel öka tåligheten mot kraftigt varierande väder, skapa resistens mot sjukdomar, förbättra kvaliteten på slutprodukten eller öka avkastningen.

Vattenkraft ger hållbar energi

ENERGIANVÄNDNING El och biogas (MWh)

Vi producerade mindre egen el under 2023 pga. ombyggnationen av vattenkraftverket.

ENERGIANVÄNDNING PER TON (kWh/ton)

Skörd 2023 krävde mycket energi pga en blöt skörd med små kärnor. Längre malningsserier och högre utbyte har resulterat i betydligt lägre kWh/ton under 2024.

För Bertegruppen är det viktigt att öka andelen egenproducerad hållbar energi till våra produktionsprocesser. Vattenkraften ger oss förnybar energi, utan vare sig CO_2-utsläpp eller skapande av annat miljöfarligt avfall som ska tas om hand av kommande generationer. Byggnation av den nya vattenkraften slutfördes och togs i drift under 2023.

Det nya vattenkraftverket, tillsammans med förbättrade intagsgaller till turbinen, som är betydligt flackare i vinkel, samt flyktvägar på var sida om gallret, innebär att vi minskat risken för fisk och andra vattenlevande djur att fastna längs vägen.

Hela anläggningen med fiskväg och turbinhus har utformats för att smälta in i den natursköna miljön och fungera som en långsiktig lösning. För både energi, natur och kulturvård.

En fiskväg för framtiden – hållbarhet och natur i samklang

Den tidigare fiskvägen, en traditionell laxtrappa, ersattes redan 2021 av en modernare lösning. Den nya fiskvägen är utformad för att efterlikna en naturlig fors. Det har gjorts genom att stora stenblock förankrats i berget med järnspett vilket ger fiskarna naturliga viloplatser i det flödande vattnet. På så sätt underlättas både upp- och nedströms vandring för arter som lax, öring och ål. Denna passage, förbi Berte Qvarn och vattenkraftverket, har alltid företräde till vattnet i ån.

Utmaningar och lösningar

Naturens krafter har visat sin fulla kraft och under en stor översvämning i augusti 2023 spolades flera stenblock bort från fiskvägen. Detta ledde till att vi våren 2024, i dialog med länsstyrelsen, beslutade om en omfattande renovering och återställning av konstruktionen. Under sommaren, när det var lågvatten, påbörjades renoveringen. Man var då tvungen att stänga av vattenflödet i fiskvägen, vilket gjorde att en stor mängd fisk blev fast i vattenhålor. För att hjälpa fisken tog vi kontakt med Sportfiskarna som fick i uppdrag att fånga in och flytta ål och annan fisk från fiskvägen. Detta resulterade i att flera hundra ålar och öringar, laxar och annan småfisk flyttades upp- eller nedströms fiskvägen så att de kunde simma vidare.

Vi maximerar vår råvara

Berte Qvarn har nästan inget svinn, under 2024 endast 0,0001 %. Det som inte blir mat för människor blir i stället foder till djur eller säljs till biogasproduktion. Vi strävar efter att få ut så mycket som möjligt från varje kärna och att maximera det som blir mat för människor.

TOTAL PRODUKTION (ton)

Vi fortsätter växa vilket syns i ökad produktion.

AVFALL (ton)

Låga avfallssiffror för 2022 förklaras av inga ny- eller ombyggnationer under det året.

SVINN (% av total produktion)

Utmaningar med järnvägslogistik

Andelen mjöl som vi transporterar på järnväg var under året 24 %, vilket är en ökning med 2 procentenheter mot tidigare år.

Under 2024 har järnvägslogistiken fortsatt stått för utmaningar, särskilt kopplade till punktlighet och ökade kostnader. Detta påverkar vår verksamhet genom att vi behöver planera vår logistik med stor flexibilitet för att säkerställa att vi kan uppfylla våra åtagande gentemot kund. Exempelvis har vi fått dimensionera vårt säkerhetslager så vi kan hantera den osäkerhet i leveranskedjan som finns, vilket medför ökade kostnader både för oss och våra kunder. Vid några enstaka tillfällen har vi tvingats att transportera med lastbil för att säkerställa att kunder får sina leveranser i tid. Även om detta inte är optimalt ur ett miljömässigt hållbarhetsperspektiv, är det ibland nödvändigt för att upprätthålla leveransgraden.

Inför 2025 har vi sett en betydande kostnadsökning för järnvägstransporter, huvudsakligen på grund av Trafikverkets höjda banavgifter och ökade elkostnader. Detta har lett till att lastbilstransporter i vissa fall är ett mer ekonomiskt alternativ. Men vi ser järnvägen som en nyckel i vårt hållbarhetsarbete och vårt mest hållbara transportalternativ, särskilt med distributionen till Norrland.

”Berte Qvarn tänker både i nuet och framåt.”

Stefan Smedberg,
Produktspecialist Bageri

Vad är ditt bästa minne från din tid på Berte Qvarn?
Det är från sommaren 2019. Jag hade jobbat ett halvår och vi skulle ha fest för att fira Berte Qvarns första 450 år. Mina absoluta favoriter när det gäller musik är Per Gessle och Gyllene Tider. När kvällens underhållningsband presenterades och det visade sig att det var Per och hans kompband blev jag helt paff och tänkte ”vad är det för företag jag hamnat på, som kan ha Per Gessle på sin sommarfest?”.

Vad är roligast att baka?
Jag måste säga två saker. Dels ett riktigt gott surdegsbröd med mycket fullkorn – det tycker jag är fantastiskt att baka! Och ända sedan jag utbildade mig till bagare har jag tyckt om att baka med wienerdeg. Ett nygräddat och ljummet wienerbröd är bland det godaste du kan äta.

Vilka möjligheter ser du för Berte Qvarn framåt?
Väldigt goda och ljusa skulle jag vilja påstå. En stor anledning till att jag fortfarande är kvar här på Berte Qvarn är just hur företaget tänker både i nuet och framåt. Viktiga frågor för mig är miljön, hållbarhet och biologisk mångfald. Just dessa frågor tycker jag ligger främst på Bertegruppens agenda. När jag träffar kunder pratar jag med stolthet om att vi gynnar de svenska lantbrukarna i och med att vi bara maler svenskt spannmål och att vi även jobbar mycket med närodlat och närproducerat. Att företaget dragit i gång odlarprogrammet ser jag som ett bevis på att Berte Qvarn menar allvar med dessa frågor.

Vad har varit årets höjdpunkt?
Jag fick glädjen att besöka Johan Sörberg från ”Hela Sverige bakar” i hans bageri utanför Eskilstuna i somras. Att få baka och stå och utbyta tankar och idéer med honom var en riktigt rolig upplevelse och årets höjdpunkt.

Hållbart agerande i hela kedjan

Vi strävar efter att påverka i flera led. Genom att upprätthålla en nära dialog och tydliga riktlinjer främjar vi kvalitet och hållbarhet i hela vår leveranskedja. Vi vill arbeta tillsammans med både leverantörer och kunder för att uppnå en gemensam vision av ansvarsfullt och hållbart företagande.

Berte Qvarns inköpspolicy och uppförandekod beskriver de krav vi ställer på våra leverantörer. Våra spannmålsleverantörer är lantbruk i Sverige och följer därför svensk lagstiftning avseende personal, djurhållning och miljö. För att öka deras kunskap bjuder vi återkommande in till leverantörsträffar där vi erbjuder rådgivning och föreläsningar kring aktuella ämnen inom lantbruk.

Vår hållbarhetsambition inkluderar även våra kunder

Vi vill leverera produkter som uppfyller våra kunders krav på hållbarhet, kvalitet och spårbarhet. Vi vill också samarbeta för att minska svinn och transporter. Samtidigt kämpar vi med att ständigt väga våra ambitioner med kundernas krav på rätt pris.

Ett väl utvecklat samarbete med våra kunder kännetecknar Berte Qvarn. Majoriteten av våra kunder är små och stora bagerier som vi gärna bistår med att optimera deras processer för att de ska få jämn kvalitet på sina produkter och minimalt svinn. En viktig del i vårt hållbarhetsarbete är att hjälpa våra affärspartners att stärka sitt hållbarhetsarbete.

Under 2024 har vi haft ett samarbete med vår maskinleverantör Bühler i produktionsprojektet “Smart Oat” i vår havreqvarn. Tillsammans har vi investerat i qvarnen för att den ska vara en utvecklingsqvarn. Projektet innebär att vi kommer ha möjlighet att mäta och få fram betydligt mer produktionsdata, vilket gör att vi kan optimera processen, se klimatavtrycket i realtid och på sikt få en hållbarare slutprodukt vilket både vi och våra kunder kommer ha glädje av.

PRODUKTION konventionellt vs ekologiskt (%)

SVENSK SPANNMÅL 2024

”Från Sverige”-märkningen är högt prioriterad för många av våra kunder eftersom det är en viktig fråga för deras kunder – slutkonsumenterna.

100 %

Under 2024 var andelen svensk spannmål 100 % och har varit så sedan 1998.

Berte Qvarns klimatavtyck

Största delen av qvarnens klimatpåverkan kommer från lantbrukarnas odling av vete, råg och havre. Där är det lustgasavgång från omsättning av kväve i marken, produktion av mineralgödsel och dieselanvändning till maskiner på fältet som står för de största bidragen.

2024 års klimatavtryck

De totala utsläppen från Berte Qvarn år 2024 var 53 560 ton CO_2e (scope 1 och 2 samt 3) vilket är 25 % mer än 2018 och 20 % mer än 2023. Denna ökning i utsläpp följer nästan linjärt en ökning i inköpt spannmål. Inköpt spannmål står för cirka 97 % av qvarnens totala utsläpp. Det är värt att konstatera att scope 1 och 2 utgör mindre än 1 % av de totala utsläppen.

Ser man till nyckeltalet för Berte Qvarns utsläpp per produktionsvolym har dock utsläppsintensiteten minskat, vilket tyder på en effektivisering av produktionen sett till växthusgasutsläpp. Ökade inköp av spannmål står för den största ökningen av totala utsläpp. Andra kategorier där en ökning syns är transporter, både i scope 3 (inköpta) och scope 1 (egna). Dessa förklaras delvis av ökade transporter tillhörande inköpen samt ökad körning av egna fordon, men den största förändringen beror på den sänkta reduktionsplikten mellan åren. En större förändring ligger i metodiken, då tillgång till data, antaganden och systemgränser skiljer sig mellan åren. För 2024 kunde beräkningarna i hög grad baseras på faktisk data från transportleverantörer. De ökade utsläppen tyder på att tidigare antaganden troligen underskattat transportsträckor och bränsleförbrukning.

Förändrade beräkningsmetoder

Sedan 2020 har Berte Qvarn samlat in uppgifter på gårdsnivå för att följa klimatpåverkan från den spannmål som köps in via kontrakterade odlare. Sedan 2022 sker datainsamling och beräkningar i en digital hållbarhetsplattform utvecklad av Improvin'. Plattformen har förenklat processen för lantbrukarna och gett oss mer tillförlitlig och detaljerad primärdata. Vi ser fram emot att fortsätta utveckla rapporteringsarbetet tillsammans med våra odlare, och samtidigt ge våra kunder möjlighet att nå sina klimatmål genom att stötta insatserna direkt på gårdarna.

Möjligheter till utsläppsminskningar

För att minska klimatpåverkan fortsätter vi att jobba tillsammans med våra spannmålsleverantörer för att minska avtrycket i odlingen. Några exempel på insatser som skulle minska utsläppen är ökad användning av biobränslen, övergång till fossilfritt producerat handelsgödsel och ökad kolinlagring. En viktig del i detta arbete är vårt projekt *På väg mot fossilfri mångfaldsgård**.

* Läs mer på sidan 22

BERTE QVARN KLIMATAVTRYCK 2024

Uppdelat på scope och kategorier.

KLIMATAVTRYCK (ton CO_2e/år)

Scope 1 och 2

Scope 1 och 2 utgör mindre än 1 % av qvarnens totala klimatutsläpp, där drivmedel står för den största delen. Minskningen från 2018 beror på att inga köldmedier behövs fyllas på 2023 eller 2024.

KLIMATAVTRYCK (ton CO_2e/år)

Scope 3

Utsläppen inom scope 3 utgör över 99 % av qvarnens utsläpp, där inköpt spannmål står för 97 %. På grund av ökad produktion och därmed större mängd inköpt spannmål har dessa ökat.

Jämför mjölproduktion på sidan 37

SIA Glass 2024

Lockade strutar ger en plastreduktion på **16 ton plast per år**

SIA Grusäventyr inbringade
104 650 kr
till Rädda Barnen

Pensionärslunch hölls för alla SIA Glass glada pensionärer

Rengöringskemikalie i gamla CIP-anläggningen har bytts ut mot ett miljövänligare alternativ.

Solceller på butiken, garaget och Glassiversum togs i drift under våren

Preem utsåg SIA Glass till
"Årets Samarbete"

GLASSIVERSUM
Miljöbyggnad Guld

Utbyggnaden av SIA Glass fabrik, blev certifierad enligt miljöbyggnads standard Guld. Områden som bedöms är energi, innemiljö och byggmaterial. Tack vare bra samarbeten och nyfikna leverantörer hittades material och lösningar som lever upp till guld-nivå.

SIA Glass
störst i Sverige på
hushållsglass
15 031
miljoner liter
under 2024

”Vi kommer att fortsätta satsa här i Slöinge.”

SIA Glass har fortsatt medvind. Under 2024 har vi ökat våra marknadsandelar med två procentenheter och kan nu konstatera en betydande tillväxt. För VD:n Stefan Carlsson är det ett kvitto på att företagets långsiktiga satsningar på hållbarhet, svensk livsmedelsproduktion och bygden, ger resultat.

När du blickar tillbaka på året, vad ser du som era viktigaste framsteg?

– Det känns som att vi gör många små saker hela tiden, men tre initiativ sticker ut. En av våra produktlanseringar, jordgubbsglassen vi släppte i mars 2023, är ett gott exempel. Jordgubbarna odlas bara några kilometer från vår fabrik, och även sylten tillverkas i närområdet. Det är en produkt där hela kedjan finns nära oss här i Slöinge. Under 2024 fortsatte vi med ytterligare en produkt i samma tema ”svensk glass med svenska bär”, nämligen blåbär. Den har också blivit en succé och bidragit till fler produkter från Sverige med hög andel svenskt innehåll.

Ett annat initiativ handlar om våra glasstrutar. Vi har gjort en förändring i vår produktionslinje som gör att vi kan ta bort plastfolien och i stället använda papplock på flera strutar. Det minskar vår plastanvändning med 16 ton per år.

Det tredje jag vill lyfta är vårt samarbete med Blekinge Tekniska Högskola. De har ett projekt som heter SPIRIT, där de tillsammans med företag arbetar för att kombinera akademisk forskning med praktisk produktutveckling. Genom projektet får vi möjlighet att arbeta med doktorander som kopplar teori till våra affärsutmaningar, vilket ger oss nya insikter och lösningar för hållbar produktutveckling. Stärkande för både oss och branschen!

Är det bara medvind eller har året bjudit på utmaningar också?

– Glassiversum har varit både en stor framgång och en utmaning. Fabriken gör att vi kommer kunna producera mer glass med lägre energi- och vattenförbrukning, men vi har haft problem att möta efterfrågan i år. Det tar tid att få alla nya system och maskiner att fungera smidigt, vilket har påverkat våra leveranser och skapat utmaningar för våra medarbetare.

En annan utmaning är våra plastförpackningar. Trots att de är 100 % återvinningsbara vill vi hitta alternativ. Vi testar kontinuerligt nya lösningar men har ännu inte hittat något som håller samma kvalitet för produkterna och samtidigt är mer hållbart.

> 74 % av vår sålda volym är *Från Sverige-märkt.*
>
> Stefan Carlsson, VD

Är svenska råvaror fortsatt lika prioriterat?

– Ja, det är en jätteviktig fråga för oss. Vi har kommit långt och nu är 74 % av vår sålda volym Från Sverige-märkt, jämfört med 68 % förra året. Och alla våra produkter tillverkas här i Sverige. När det gäller just råvaror ligger vi också bra till – över 83 % av råvarorna är svenska, vilket är väldigt högt i branschen. Vi jobbar för att få upp den siffran ännu mer, men det är inte alltid helt enkelt. Det är en process som kräver mycket samarbete och tid.

Hur arbetar ni för att skapa värde för bygden?

– Vi försöker vara den goda partnern i samhället Slöinge på alla sätt och vis. Ett exempel är vårt lokala cykellopp Grus-äventyret, som vi arrangerade under året. Det lockade över 500 deltagare som cyklade genom Hallands vackra landskap. Genom en frivillig avgift samlade vi dessutom in över 100 000 kronor till Rädda Barnen. Att engagera oss lokalt och stötta initiativ som stärker både gemenskap och hållbarhet är en viktig del av vårt arbete.

Vad ser du fram emot under 2025?

– Vi har flera spännande saker framför oss! En viktig del är att fortsätta investera i vår anläggning och personal, i linje med vår långsiktiga strategi fram till 2028. Vi satsar både för att ligga i framkant och för att möta nya lagkrav.

Vi vill även fördjupa samarbetet inom Bertegruppen. Vi driver många frågor tillsammans, till exempel inom energi, och ser stora möjligheter att hitta fler gemensamma lösningar som stärker oss alla.

”SIA Glass är en arbetsplats jag stolt berättar om.”

Sandra Sköld,
Key Accound Manager
SIA Glass

Vad fick dig att söka tjänsten som Key Account Manager på SIA Glass?
Jag sökte nya utmaningar inom livsmedelsbranschen och drogs till SIA Glass, som alltid haft ett gott rykte i min närhet. Nu när jag är en del av verksamheten kan jag verkligen bekräfta det. För mig är det viktigt att arbeta i en organisation vars värderingar jag delar, och SIA Glass är en arbetsplats jag stolt berättar om.

Du började i januari – vad har varit höjdpunkten på året?
Framför allt att få träffa alla fantastiska kollegor och kunder. Jag har lärt mig enormt mycket och ser fram emot att fortsätta utvecklas och nå gemensamma mål.

Vad är det bästa med ditt jobb?
Att arbeta med en produkt som alla har en relation till – glass gör människor glada! Jag motiveras också av att se hur mitt arbete ger resultat.

Vilken är din absoluta favoritglass?
Finaste Pistage! Jag gillar att det är en glass som har rikligt med pistagekräm och ett gott dopp.

Stor efterfrågan på glass

Under 2024 har vi producerat mycket mer glass än vi någonsin gjort tidigare. Med nya produktionslinjer igång och enorm efterfrågan på vår glass så har det bokstavligen sprutat ut glass ur vår anläggning. Bara under veckorna 18–23 producerades det lika stor mängd glass som under hela året 1997. Totalt under 2024 producerades 13 922 ton glass.

Med en sådan markant volymökning förstår nog alla vilket arbete som ligger bakom i att lära upp nyrekryterad personal i produktionen, se till att leveranser av råvaror och insatsmaterial sker i enlighet med planen och att maskinerna fungerar som de ska. I början av året körde vi igång vår andra stycksakslinje (Linje 7) och som sig bör var det en hel del utmaningar initialt för att få allt att fungera som tänkt.

På grund av den stora efterfrågan från marknaden, och det faktum att vi gick in i 2024 med lägre lagernivåer än vad vi brukar ha vid årsskiftet, har vi inte riktigt hunnit i kapp någon gång under året. För att undvika många och långvariga brister på vissa artiklar har produktionsplanen fått anpassas mycket efter aktuellt försäljningsläge och därmed har produktionsserierna varit kortare och fler än vad som är optimalt. Trots alla ansträngningar att komma i fas landade leveranssäkerheten på 96,2 % som ett snitt för året, ett resultat som vi så klart inte är nöjda med.

Strategier för hållbar resursanvändning

Under 2024 har vi inte lyckats hålla fokus på att reducera svinnet på våra produktionslinjer. Med ny personal under upplärning, ny produktionsutrustning, att vi inte har fått till stabila uppstartsrutiner samt mindre batcher till följd av vårt leveransläge, har svinnet tyvärr ökat under året.

Ur både miljö- och resursperspektiv är det viktigt att minimera svinnet. Vi har historiskt sett legat på en låg nivå av svinn jämfört med andra aktörer i branschen. Vårt uppdrag under 2025 kommer vara att ta oss tillbaka till nivåerna vi hade tidigare, innan expansionen av vår produktion. En annan aspekt i hållbar resursanvändning kommer vara att säkra god kvalitet i alla led. Kvalitetsbrister som leder till kassation av färdig produkt är ett av de största slöserierna vi kan ha och därför blir det högt fokus under 2025 att undvika avvikelser som leder till att produkterna inte blir godkända i slutändan.

Initiativ som minskar svinn:

- ”Ta vara på-glassar” – våra medarbetare hjälps åt att utveckla nya glassar med råvaror som blivit över från utgående produkter – råvaror som annars hade slängts. “Ta vara på-glassarna” säljs i vår glassbutik sommartid och har blivit en stor succé.
- Mix som av olika anledningar blir över vid en produktion kan frysas och användas i en ny batch vid ett senare tillfälle.
- Produkter som utgått ur sortimentet eller har kort datum skänks till Stadsmissionens butiker Matmissionen.
- Vi använder TPS (hopfällbara containers) i vilka sylt till stor del levereras. Detta leder till minskat svinn då förpackningen kan tömmas betydligt mer effektivt jämfört med stålcontainrar. Dessutom krävs ingen disk och returtransporterna blir mer effektiva då TPS-containrar fälls ihop efter användning.

SVINN (%)

Glassmix som går till Falkenbergs biogas.

ENERGIANVÄNDNING PER TON (kWh/ton)

Beräkningen av energianvändning per ton inkluderar inte energiförbrukningen i Slöinge Fryshus.

ENERGIANVÄNDNING (MWh)

VATTENFÖRBRUKNING PER TON (m³/ton)

VATTENFÖRBRUKNING (m³)

Energiutmaningar och effektiviseringar

Vi visste att energiåtgången skulle öka betydligt när vi tryckte på startknappen i vår nya glassfabrik. Även om alla nya maskiner är mycket mer energisnåla än vår gamla maskinpark så är det en omöjlighet att minska energiåtgången samtidigt som fler maskiner rullar. Under 2024 har vi producerat betydligt mer glass än tidigare och därmed är energiåtgången per producerat ton glass nere på ungefär samma nivå som innan utbyggnationen. Vi kommer att fortsätta mäta energiåtgången på en detaljnivå som möjliggör att vi kan jämföra maskiner med varandra i utvalda områden och optimera maskinparken för en minskad förbrukning.

Den totala vattenanvändningen, även användning per ton, ökade under 2024 med anledning av att vi körde fler samt mindre batcher än önskvärt på grund av leveranssituationen och därmed behövde diska fler maskiner oftare. Med den nya CIP-anläggningen kan vi dock diska tankar och frysare mer effektivt än tidigare och ju mer produktion vi kan lägga i den nya delen av anläggningen desto mindre vatten kommer gå åt till att diska utrustningen.

Det nya reningsverket fortsätter att leverera en hög reningsgrad på vårt avloppsvatten. Under året har vi försökt optimera systemet ytterligare med test av nya kemikalier och några mindre systemförändringar. På sikt vill vi också uppnå så god kvalitet på det renade vattnet att det kan användas som tekniskt vatten för till exempel rengöring av golv. Det kommer krävas ytterligare några investeringar för att uppnå detta, men vi har kommit en bra bit på väg.

GLASSPRODUKTION (ton)

AVFALL (ton)

* Wellpapp, hård- och mjukplast.

MILJÖFARLIGT AVFALL (ton)

Fortsatt arbete med glassens förpackning

Förpackningens viktigaste uppgift är att skydda glassen och minimera svinnet – hela vägen från produktion tills konsumenten förhoppningsvis ätit upp all glass!

Våra plastburkar är i dag materialåtervinningsbara. För att minimera användningen av plast har vi flera gånger under årens lopp minskat mängden och därmed gjort plastburkarna tunnare. De består av vit polypropylen-plast och har mindre än 60 % tryckyta, vilket ger bra förutsättningar för materialåtervinning, men de tillverkas av fossil plast. Vårt förpackningsmål är att våra förpackningar skall tillverkas av ansvarsfullt framtagen förnybar eller återvunnen råvara 2030. Här har vi en stor utmaning med våra plastburkar. Under 2024 gjorde vi återigen en genomlysning av marknaden för att hitta alternativ till plastburken men landade i att nuvarande burk, än så länge, är ett bra alternativ och att vi kommer fortsätta med den ett tag till. Vi fortsätter följa utvecklingen av nya typer av förpackningar som kan leva upp till våra hållbarhets- och kvalitetskrav samt se över möjligheten att göra den än mer materialåtervinningsbar.

Vi har skrivit under Dagligvaruleverantörernas Förbund plastinitiativ med målsättningen ”att de plastförpackningar som medlemsföretagen sätter på marknaden ska gå att materialåtervinna”.

I förpackningar som har direktkontakt med livsmedel är det inte tillåtet att använda returplast. Vi har en ständig dialog med vår leverantör för att öka andelen returplast där det är möjligt. En viss mängd jungfrulig plast behövs i dagsläget för att bibehålla rätt egenskaper i materialet. I pallhuvor är andelen returplast 80 %. I krympfilm, som används för att hålla ihop flerpackskartonger är andelen 70 % och i sträckfilm, som används runt pallar, är andelen 60 %.

Våra halvliters pappersförpackningar försluts med oblat som är ett laminat av papper och plast, vilket i dagsläget inte går att materialåtervinna. I övrigt är alla våra förpackningar återvinningsbara.

Under 2024 uppdaterade vi förpackningen på flera av våra strutar i flerpack. Genom att ersätta plastfolien, som tidigare skyddade glassen, med ett lock i papp minskas behovet av plast med 16 ton per år.

I den nya delen av glassfabriken har en laserskrivare installerats för att kunna skriva produktinformation direkt på ytteremballaget, ett bra sätt att minska behov av etiketter.

”Alltid kul att gå till jobbet!”

Lena Gustafsson,
Produktchef SIA Glass

Vad ser du mest fram emot när du går till jobbet?
Jag tycker alltid det är kul att gå till jobbet!
Jag har varierande uppgifter och härliga kollegor, vi kompletterar varandra och har ett fint samarbete.

Hur går det till när ni tar fram nya glassiga produkter?
Tillsammans med produktutvecklare ser vi över sortimentet om det finns någon ”lucka” som en smak eller en produkt ska fylla. Vi tittar på trender och vilka möjligheter vi har, produktionsmässigt, att ta fram nya glassar.

Vad är du mest stolt över från året som gått?
Utan tvekan Finaste-familjen på glasskartan – både glass och design.

När leker livet för dig?
När jag yogar på stranden en tidig solig sommarmorgon.

SIA Glass + svenska råvaror = sant!

Att vi använder 100 % svensk grädde i vår glass är ett väl medvetet val. Svenska råvaror är som regel producerade med högre miljömässig och etisk hänsyn än råvaror från många andra länder. Svenska djur är helt enkelt friskare och den svenska mjölkbranschen är bland de bästa i världen på förebyggande djurhälsovård. Användningen av antibiotika är låg, korna som går ute på bete är en förutsättning för ett varierat landskap med rikt växt- och djurliv och inne i kostallet har våra djur både gott om plats och rörelsefrihet. Den svenska mjölkens klimatpåverkan är lägre per kilo än i många andra länder. Det beror bland annat på att korna är friska, har hög mjölkavkastning och att en stor del av fodret består av vall (gräs och klöver). Vall i växtföljden är dessutom bra för markbördigheten, biodiversiteten och lagrar in kol i marken.

Andelen svenska råvaror i våra produkter uppgår nu till 83,3 % och vi strävar efter att ha svenska råvaror så långt det är möjligt. De dominerande ingredienserna i vår glass är grädde, skummjölk och socker, som kommer från svenska kor och sockerbetsodlingar.

Vi ser en stor efterfrågan på svenska produkter och märker sedan 2018 många av våra produkter med Från Sverige-märkningen.

Undersökningar utförda 2023–2025 visar att Från Sverige-märkningen är den märkning som har störst positiv inverkan på hur livsmedel uppfattas. Dessutom anser 63 % att det är viktigt att glassen de köper är tillverkad i Sverige och 80 % vill att den ska vara ursprungsmärkt.

Under 2024 var 63 av 124 produkter Från Sverige-märkta och dessa stod för 74 % av vår sålda volym. Vi jobbar löpande tillsammans med våra leverantörer för att kunna Från Sverige-märka fler produkter. Under 2024 ökade antalet med 10 produkter och fler kommer det att bli under 2025.

Två av våra storsäljare som är Från Sverige-märkta är Glassbåt, som med 22 miljoner sålda glassbåtar är Sveriges mest köpta flerpack, och vår nyhet 0,5-l Blåbär, som hamnade på första plats på topplistan över alla nyheter som lanserades i kategorin.

SVENSKA RÅVAROR 2024

83,3 %

Svenska råvaror 2023: 82,5 %, 2022: 83,2 %.

63 av 124 aktiva produkter var **”Från Sverige”-märkta 2024**
74 % av såld glassvolym
(2023: 68 %, 2022: 67 %)

Höga krav på råvaror som måste importeras

Ett fokusområde i vår hållbara affärsstrategi är att säkra tillgången på hållbara råvaror som produceras såväl i Sverige som i andra delar av världen. Mango, vanilj och kakao är exempel på internationella råvaror som används i SIA Glass produkter för att skapa en mix av smaker men där vi vet att det finns risker gällande miljö och mänskliga rättigheter i värdekedjan.

Vi arbetar med våra leverantörer för att säkerställa att både befintliga och nya råvaror är producerade på ett så hållbart sätt som möjligt, både miljömässigt och etiskt, bland annat genom att föra löpande dialog kring vår uppförandekod och krav på att den följs.

För att hitta ”riskråvaror” görs en riskanalys där vi kontinuerligt går igenom alla råvaror. Under 2024 såg vi över arbetssättet. Vi bedömer att det fungerar som tänkt, genom att vi är flera personer med olika kompetens som går igenom ett flertal hållbarhetskriterier, bedömer och identifierar produkter med hög risk. Vi konstaterade också att vi själva behöver skaffa oss mer kunskap kring de råvaror som vi bedömer som ”riskråvaror”, stärka dialogen med leverantören och ställa krav på handlingsplaner som leder till ökad miljömässig- och/eller social hållbarhet.

Kakao är en produkt med stora utmaningar. Därför är all vår kakao sedan 2018 certifierad. År 2018–2023 köpte vi Cocoa Horizon-certifierad kakao och choklad, under 2023 gick vi över till Rainforest Alliance, en tredjepartscertifierad märkning som är välkänd och uppskattad av kunder och konsumenter.

RAINFOREST ALLIANCE arbetar för en bättre framtid för människor och natur genom miljömässig, social och ekonomisk hållbarhet. Genom utbildning i hållbara odlingsmetoder och anpassning till klimatförändringar stödjer de odlare för ökad produktivitet och minskade kostnader, vilket gynnar hela samhällen. Deras huvudfokus är att lyfta lantbrukare ur fattigdom, utbilda bönder i hållbar odling för ökade inkomster och klimatanpassning, främja hållbar markanvändning för skogsskydd och biologisk mångfald samt adressera kränkningar av mänskliga rättigheter. Rainforest Alliance är en tredjepartscertifierad standard, vilket innebär att hela leveranskedjan granskas av oberoende revisorer, inklusive odlare, kakao- och choklad-producenter samt slutproducenter, som exempelvis SIA Glass.

FYSISK SPÅRBARHET OCH MASSBALANS

- Fysisk spårbarhet = att en specifik råvara hålls separerad från annan råvara i varje fas av tillverkningsprocessen – från gård till butikshylla, exempelvis svensk grädde.
- Dokumenterad spårbarhet/massbalans – en specifik mängd råvara dokumenteras och följs genom hela leverantörskedjan. Odlaren får en premie för denna mängd, men råvaran särhålls inte från annan råvara, exempelvis den Rainforest Alliance-certifierade kakaon vi köper.

Så ställer vi krav på våra leverantörer

För SIA Glass är långsiktiga relationer och transparens centralt i arbetet med att säkerställa hög kvalitet och hållbarhet i hela leverantörskedjan. Genom tät dialog och gemensamt utvecklingsarbete skapar vi förutsättningar för att uppnå våra högt ställda krav – från råvara till färdig produkt.

Vi gör varje år flera revisioner på plats hos våra leverantörer för att granska dem och se så att de lever upp till vår uppförandekod och våra kvalitetskrav. Olika hållbarhetsfrågor diskuteras löpande för att hitta möjligheter och utmaningar och vi samarbetar gärna i dessa frågor för att gemensamt komma framåt.

Vi försöker säkerställa goda villkor i hela värdekedjan genom dialog med vår förstaledsleverantör, som i sin tur kommunicerar vår uppförandekod vidare till producenterna. Arbetet med att kartlägga och följa upp samtliga inköpta råvaror sker kontinuerligt under året för att värdera och säkerställa hållbara produktions- och arbetsvillkor.

Under året har vi jobbat vidare med processen för leverantörsutvärderingar och vi har mätt och utvärderat alla våra leverantörer utifrån valda parametrar. Det handlar om totalt 693 leverantörer och är något som hela bolaget blir involverat i då respektive avdelning utvärderar sina leverantörer enligt två kriterier:

1. Levererar det vi beställt enligt specifikation.
2. Levererar i tid.

Utvärderingen leder till att vi får kunskap och överblick över våra samarbeten och hur vi kan utveckla dem på bästa sätt. Resultatet använder vi också i fortsatt dialog med leverantören och ger feedback på saker vi ser att de kan förbättra.

Vi har, tillsammans med 36 andra medlemsföretag i Dagligvaruleverantörers Förbund (DLF), skrivit på Transportinitiativet vars målsättning är att medlemsföretagens inrikestransporter, egenutförda och köpta, senast år 2025 ska vara fossilfria. Vissa rutter har utmaningar med att kunna köras fossilfritt, då utbyggnaden av infrastrukturen kring fossilfri laddning och tankning ligger efter.

Våra kunders förväntningar på hållbarhet

Förväntningarna från glassbarer, grossister och dagligvaruhandeln ökar. Våra kunder efterfrågar spårbarhet och insyn i leverantörskedjan och de förväntar sig att vi som leverantörer aktivt hanterar vårt klimatavtryck och andra hållbarhetsfrågor. Genom samarbete kan vi uppnå förbättrade resultat.

Varje år genomför Gradient Benchmark en undersökning för att kartlägga hur kunderna upplever samarbetet med sina leverantörer. Undersökningen omfattar områden som marknad, kategori, kampanj, kontaktpersoner och affärsrelationer. Hög leveransförmåga är det område som prioriteras högst av våra kunder, men hållbarhetsarbete är också av stor vikt. I 2024 års undersökning ser vi att kundernas lönsamhet och vikten av kampanjer har ökat i betydelse. Detta kopplat till en än tuffare marknadssituation mellan kedjorna i Sverige.

I undersökningen utvärderas SIA Glass tillsammans med andra svenska glassmärken och sammantaget rankar kunderna SIA Glass högst av sina glassleverantörer. I den totala jämförelsen med alla leverantörer oavsett kategori rankas SIA Glass som nummer 14 av totalt 124 värderade leverantörer.

När det kommer till hållbarhetsfrågor har vi alltid fått höga betyg från kunderna och under 2024 har vi befäst vår position som det mest hållbara glassföretaget. Detta beror till stor del på våra framgångsrika dialoger med kedjorna under året, där vi har lyft fram vårt hållbarhetsarbete. Vi märker också att kunderna blir alltmer intresserade av hur vi på SIA Glass hanterar riskråvaror. Det är positivt att dessa frågor prioriteras högre. Stora kunder som ICA har särskilt fokus på svensk produktion och ökad inhemsk matproduktion. Vår strategi att producera all glass i Sverige, med så mycket svenska råvaror som möjligt, harmonierar väl med deras målsättningar. Vi arbetar kontinuerligt med att utveckla fler produkter som kan märkas med Från Sverige-märket för att möta efterfrågan.

I samarbete med Martin & Servera har vi under 2024 haft ett extra fokus på hållbarhet. Tillsammans med utvalda leverantörer har vi genomfört kampanjer samt träffat lokala säljorganisationer på Martin & Servera. Målsättningen med de lokala mötena är att öka kunskapen om hållbarhet och Bertegruppens hållbarhetsarbete.

Generellt har växtbaserade produkter haft en stark tillväxt de senaste åren och intresset hos konsument har varit stort men på sistone har den kurvan planat ut. Vi håller kategorin under uppsikt och är startklara när vi ser att det finns en kommersiell marknad.

Vi fortsätter att utveckla vårt hållbarhetsarbete tillsammans med våra kunder, löpande dialog hjälper oss att förstå kundernas utmaningar. På så vis kan vi ligga i framkant utifrån deras krav och förväntningar på oss.

SIA Glass klimatavtryck

När SIA Glass granskar och mäter sin klimatpåverkan är det grädde, andra mejeriprodukter och socker som står för den största delen. Samtidigt är lantbruk och mjölkgårdar med betande djur viktiga för den biologiska mångfalden, för att hålla naturbetesmarker öppna och för att lagra kol i marken.

SIA Glass har för 2024 ökat sina utsläpp med cirka 67 % jämfört med basåret 2018, och med 39 % jämfört med 2023. Den största ökningen härleds till en ökad mängd inköpta varor och tjänster. Då utsläppsfaktorer för inköpta ingredienser är samma för åren 2018, 2023 och 2024 är utsläppökningen i denna kategori direkt proportionerlig mot ökning i inköpsmängd. Det ökade inköpet speglas även i ett högre utsläpp i utgående transporter, där utsläppen ökat med 162 % mot 2023 och 191 % mot 2018. För denna kategori spelar även en sänkt reduktionsplikt på diesel samt ett förändrat antagande kopplat till medeldistans för sålda produkter in.

Kapitalvaror är en kategori som har en stor reduktion jämfört med 2023, men en ökning mot basåret 2018. Ökningen från basåret beror på högre inköpskostnader för investeringar under 2024 jämfört med 2018, som är en del i att SIA Glass växer. Den stora reduktionen jämfört med 2023 beror på att investeringen av Glassiversum och dess utsläpp allokeras till 2023 då investeringen påbörjades och till stor del slutfördes.

Liksom för Berte Qvarn utgör utsläppen från scope 1 och 2 mindre än 1 % av de totala utsläppen (scope 1 och 2 samt 3).

Utsläpp i relation till producerad mängd ligger något högre jämfört med 2023. Det beror på att ökningen av inköpt mängd råvara var högre än ökningen av såld produkt.

Möjligheter till utsläppsminskningar

För att minska klimatavtrycket i den egna verksamheten (scope 1 och 2) skulle en övergång till helt förnyelsebart bränsle i tjänstebilarna vara det som ger störst förbättring. Men eftersom scope 1 och 2 är en så liten andel av de totala utsläppen enligt GHG Protocol (scope 1 och 2 samt 3) blir skillnaden högst marginell för de totala utsläppen. För att minska våra totala utsläpp behöver vi fortsätta att jobba tillsammans med våra leverantörer för att minska utsläppen från mejeriprodukter, socker och förpackningar.

SIA GLASS KLIMATAVTRYCK 2024

Uppdelat på scope och kategorier.

KLIMATAVTRYCK (ton CO_2e/år)

Scope 1 och 2

Den stora utsläppsminskningen från 2018 beror på minskad klimatpåverkan från köldmedia och minskade utsläpp från fordonsanvändning.

KLIMATAVTRYCK (ton CO_2e/år)

Scope 3

Utsläppen i scope 3 står för mer än 99 % av SIA Glass totala utsläpp. De största utsläppskategorierna är inköpta råvaror och förpackningar. Ökningen från 2018 beror främst på ökade produktionsvolymer.

Glassproduktionen återfinns på **sidan 47**

Ett brinnande engagemang för det lokala

Som Sveriges äldsta familjeföretag är vi djupt rotade i Slöinge. Bertegruppen har utvecklats tillsammans med bygden och är en av traktens stora arbetsgivare. Vi älskar vår bygd och de goda relationer och samarbeten som hjälper oss att utvecklas. Gemensamma mål och utmaningar gör dessutom jobbet roligare. Tillsammans kommer vi längre.

Utbyte med skolor

Berte Gård har återigen varit värdgård för studerande i olika åldrar. För fjärde året agerade vi värdgård för lärarstudenter från Halmstad högskola. Arrangemanget är i LRF:s regi och ett bra initiativ för att informera lärarstudenterna om svenskt lantbruk och var maten kommer ifrån. I november hade Berte Gård och Berte Qvarn återigen besök av ett 40-tal Chalmersstudenter från kursen ”Sustainable Biomass Supply”.

Då Bertegruppen är mentorsföretag för Slöingeskolan genomförs olika projekt med årskurs 2 och 5 varje år. Årskurs 2 besökte Berte Gård och SIA Glass, då fick de intervjua olika yrkesgrupper och presenterade resultatet i samband med en vernissage i SIA Glassbutiken. Årskurs 5 tog över Berte Qvarns Instagram under en vecka och producerade inlägg med bl.a. intervju med VD:n Olof Stenström, presenterade mjölet på olika sätt och bakade.

Även i år har Bertegruppen haft flertalet praktikanter inom olika avdelningar, på gården, i glassbutiken, på våra laboratorier, lager och fryslager, inköp/planering, distribution, inom marknad och innovation. Det har varit lyckade praktikperioder som lett till både sommarjobb och tillsvidareanställning. Vi har fått mycket bra respons från praktikanterna, som fått lära känna verksamheterna och lärt sig mycket.

Att ta emot studenter och visa upp våra verksamheter är viktigt för att ge en inblick i lantbruk och livsmedelsproduktion, både för att de ska veta och förstå hur livsmedel produceras men också knyta ihop det de lär sig i skolan med hur det fungerar i verkligheten. Vem vet, kanske kommer någon av dem tillbaka till oss som kollega när de är klara med sin utbildning.

Samarbeten

Ung företagsamhet (UF) gör ett viktigt jobb i att lära unga om entreprenörskap. Genom att få kontakt och diskutera företagsfrågor med barn och ungdomar lär vi oss hur de tänker och resonerar och vi kan bidra till att de får en inblick i företagsvärlden. Under 2024 deltog vi på den stora UF-mässan i Halmstad som hade ett nytt koncept med ett rekryteringstorg. Det var ett bra tillfälle att svara på frågor om bl.a. sommarjobb, men också inför framtiden och om vilken kompetens som krävs för vissa jobb.

Aktiviteter i och runt Slöinge

Vi strävar efter att erbjuda en bred variation av aktiviteter – både för att öka besöksantalet och stärka gemenskapen i byn. Vårt mål är att skapa trevliga mötesplatser och samarbeten med föreningslivet och lokala aktörer.

Falkenbergs Matdagar Roadtrip
Som medlemmar i Falkenbergs Skafferi, ett nätverk för lokala matproducenter, deltar vi årligen i deras roadtrip. Under 2024 välkomnade vi besökare till Slöinge, där Pizza på Tur slog upp sin vagn bredvid vår glassvagn – en perfekt lunchpaus för många besökare.

Tipspromenad i byn
Varje tisdag i juli arrangerar vi tillsammans med Slöinge GoIF tipspromenad, med start och mål vid SIA Glassbutiken. Här fanns frågor för både barn och vuxna, samt lokala matkreatörer på plats för att sälja sina delikatesser.

Samarbete med KomTek
Tillsammans med KomTek bjöd vi in ungdomar till teknikinspiration under två dagar sommaren 2024. Kreativiteten flödade när burkar och lock fick nytt liv i inspirerande återbruksprojekt.

SIA Glass Grusäventyr
Den 14 september 2024 gav sig flera hundra cyklister ut på ett glassigt äventyr. Årets rutt gick inåt landet med flera depåstopp fyllda med mat, dryck och underhållning. Turen avslutades med glass i stora lass och vi samlade in över 100 000 kr till Rädda Barnen.

Slöingedagen
Som traditionen bjuder skickades VIP-biljetter ut till alla hushåll i Slöinge. Årets tema var nostalgi och besökarna fick ta del av gamla foton, förpackningar och skyltmaterial. Det blev många glada återblickar och vi bjöd på glass i mängder!

Slöinge Julkalas
En grå decemberlördag fyllde vi Slöinge med julstämning i samarbete med den lokala idrottsföreningen. Lucia till häst och vagn, skönsång av Eric Svensson och besök av tomten var några av höjdpunkterna. Besökarna kunde njuta av lokala delikatesser, chokladhjul och hantverk. Berte Museum bidrog med en klurig gissningstävling om gamla föremål.

När livet leker-fonden – sponsring för dem som får livet att leka

När livet leker-sponsringsfonden finns till för att hylla eldsjälar i föreningslivet som får livet att leka för barn och unga. Fonden är en viktig del i vårt hållbarhetsarbete och varje år hyllar vi personer som gör det lilla extra i sin förening, genom sponsring och glasskalas. Dessa förebilder stärker både barns självkänsla och välmående samt bidrar till att bygga starkare och mer levande samhällen.

Under året har vi hyllat fyra personer som alla kämpar hårt för sin förening och för att alla ska känna sig inkluderade och må bra.

- Linn Liljegren från Stättareds 4H-gård, Linn ser alla och vågar stå upp för dem som inte alltid kan göra sin egen röst hörd.
- Mohammed Badr från Härnösand FC United (fotbollsklubb), en kille med stort hjärta som erbjuder mycket skratt och utveckling och berikar föreningen med många nya idéer.
- Stella Johansson och Peter Tielman från Värtans IK (fotbolls-klubb), som tillsammans inspirerar och stöttar sitt lag i vått och torrt.
- Anna Valsamidis från Flamman SFC (socialt förebyggande centrum), som med stort engagemang arbetar för att skapa trygga och inkluderande miljöer för unga tjejer och mammor.

Dessa hyllningar är en manifestation av vårt åtagande för socialt ansvarstagande och en möjlighet för oss att bidra till en positiv förändring i samhället. Vi ser fram emot att fortsätta hylla fler förebilder och sprida glädje genom

När livet leker-sponsringsfonden.

Långsiktig lönsamhet och etisk affärsverksamhet

Bertegruppen är en vinstdrivande familjeägd företagsgrupp med lång historia. Vi vill att företagen ska leva vidare med familjen Stenström i många generationer framåt – därför är det naturligt för oss att fokusera på lönsamhet som är hållbar över tid. Viktiga kärnvärden för oss är trovärdighet, transparens och affärsmoral, det kommer det fortsätta att vara även i framtiden.

Några talande exempel:

- Vi deltar i nätverk och grupper i vår bransch och är öppna för förslag på hur vi kan stärka vårt hållbarhetsarbete och våra interna processer.
- Våra medarbetare ska känna tillit och förtroende samt berätta om de upptäcker missförhållanden. Ett externt visselblåsarsystem på Bertegruppens intranät gör att medarbetare kan uppmärksamma utvalda oberoende kontaktpersoner på misstänkta oegentligheter, helt anonymt. Denna kanal finns även tillgänglig på våra hemsidor för personer som inte är anställda men är i kontakt med oss på olika vis.
- Vi arbetar kontinuerligt för att upprätthålla en hög intern kontroll för att minimera risker för korruption eller annan oetisk aktivitet.
- Vi jobbar för att i bolagsgruppen ha gemensamma rutiner inom ekonomi och administration. Det ger oss, bland annat, bättre möjlighet till uppföljning och effektivisering.
- Tillsammans med vår bank, försäkringsbolag och revisionsbyrå har vi skapat rutiner, dokumentation och arbetssätt för att säkerställa vår företagsetik. Kvalitets- och miljörevisioner på våra bolag genomförs regelbundet sedan lång tid tillbaka.

Ekonomisk utveckling

Vi är stolta att driva bolag där kärlek till arvet och omsorg om samtiden får ta plats. Genom långsiktigt fokus och engagemang skapar vi en ekonomisk hållbarhet som låter oss investera i både företagen och samhället omkring oss.

De senaste åren har vi gjort stora investeringar och under 2024 har vi färdigställt, drifttagit och finjusterat flera av dessa. På Berte Gård har korna flyttat in i nya sinkostallet och de nya rutinerna har satt sig. Fler yngre mjölkkor påverkar den totala mjölkvolymen då de producerar en mindre volym mjölk jämfört med de äldre korna. Detta ger så klart en ekonomisk påverkan. Spannmålsskörden för Berte Gårds del gav inte heller det man jobbat för och hoppats på.

På Berte Qvarn tog man emot en kvalitetsmässigt bättre skörd jämfört med året innan, även om volymen inte blev riktigt vad man önskat. Det är dock 2023 års skörd som främst präglat året på qvarnen, då spannmålspriserna från det året har haft en negativ påverkan på lönsamheten under 2024.

SIA Glass har haft ett framgångsrikt år med bra tryck i försäljningen. I produktionen har man haft fullt upp med att hinna producera i takt med försäljningen samtidigt som de nya linjerna i glassproduktionen har trimmats in.

Sammanfattningsvis är vi nöjda med året, vi har utmanats men också nått framgångar. Viktigast av allt, vi har potential att nå ännu högre!

EKONOMISKA RESULTAT BERTEGRUPPEN (tkr)

År	2024	2023	2022
Nettoomsättning	1 152 201	1 087 658	1 035 715
Rörelsekostnader	934 378	877 947	848 793
Lön och ersättning till medarbetare	116 422	103 235	99 575
Skatt och sociala avgifter	46 805	39 713	41 911
Betalningar till finansiärer	19 598	17 726	1 127
Årets resultat	**34 998**	**49 064**	**44 309**

Bertegruppens ledningsgrupp har ordet

Under 2024 har vi gjort flera viktiga framsteg. På Berte Gård har installationen av en plattvärmeväxlare halverat energiförbrukningen för att kyla mjölken. Berte Qvarns ombyggnad av spannmålsmottagningen har förbättrat arbetsmiljön och effektiviserat flöden och SIA Glass har framgångsrikt minskat plastanvändningen med smartare förpackningslösningar. Listan över förhållandevis små förbättringar kan göras lång, och nog finns innebörd i ”många bäckar små”. Men önskelistan över allt vi faktiskt vill genomföra och förändra – den gör sig ständigt påmind.

De största förändringarna kräver samarbete på alla nivåer. Att lösa komplexa frågor som klimatpåverkan eller stöd till hållbar primärproduktion är en gemensam utmaning som ingen kan lösa ensam. Samtidigt väcks frågan om vem som ska bära kostnaden. Hållbara val innebär ofta högre utgifter, vare sig det gäller klimatsmart produktion eller ny teknik, medan förväntningarna på hög kvalitet och lågt pris kvarstår.

Vi tror att verklig förändring sker genom delat ansvar och samverkan längs hela värdekedjan. När alla – från leverantörer till konsumenter – bidrar, både genom investeringar och genom att välja mer hållbara alternativ, kan vi tillsammans nå hållbara resultat. Här är vårt odlarprogram ett lovande exempel. Genom programmet skapar vi nya möjligheter för lantbrukare att minska klimatavtrycket och förbättra biologisk mångfald. Och genom att involvera våra kunder i processer som stärker hållbarhetsarbetet ökar vi förståelsen och engagemanget längs hela kedjan. Det är i initiativ som dessa vi hoppas kunna inspirera andra och visa upp att det faktiskt går att göra hållbara val och samtidigt vara lönsam.

Ett annat centralt område som väl knappast kan ha undgått någon är hur världsläget har visat på vikten av beredskap och stabilitet. För oss handlar det inte bara om att navigera kortsiktiga utmaningar utan om att fortsätta investera i framtiden. Vi bygger våra verksamheter för att hålla i generationer framåt, med samma omsorg och ansvarskänsla som alltid har definierat oss.

I en osäker värld ställer vi oss också viktiga frågor: Om det skulle bli kris, vad kan vi göra? Kan vi producera annat livsmedel i glassfabriken? Hur kan vi driva qvarnen med begränsade energiresurser? Hur säkerställer vi djurvälfärden och förmågan att fortsätta producera mjölk? Dessa reflektioner är avgörande för att inte bara stärka vår egen verksamhet utan också bidra till samhörigheten och tryggheten i samhället.

Vi tror på en framtid där långsiktiga investeringar och innovativt samarbete går hand i hand. Med tydliga mål och starka värderingar som grund kommer vi att fortsätta vår resa mot en mer hållbar och livskraftig framtid – för oss, våra kunder och kommande generationer.

BERTEGRUPPENS LEDNINGSGRUPP

LOVISA STENSTRÖM
VD Bertegruppen

HENRIK STENSTRÖM
VD Berte Gård

OLOF STENSTRÖM
VD Berte Qvarn

STEFAN CARLSSON
VD SIA Glass

NANNA EICHBORN
HR-chef Bertegruppen

HELENA STENSTRÖM
Hållbarhetschef Bertegruppen

”Med kärlek till arvet, med styrka från bygden, med kunskap från tiden och med känsla för kvalitet – då ser framtiden ljus ut.”

Lovisa Stenström, VD Bertegruppen
E-post: lovisa@bertegruppen.se Tel: 0346-71 52 56

Helena Stenström, Hållbarhetschef Bertegruppen
E-post: helena@bertegruppen.se Tel: 0346-71 51 42

bertegruppen.se

Bertegruppen AB
Stenlösvägen 33
311 68 Slöinge
E-post: info@bertegruppen.se
Tel: 0346-71 51 00

bertegruppen.se

Berte Gård
Berte
311 67 Slöinge
E-post: info@bertegard.se
Tel: 0346-71 52 00

bertegard.se

Berte Qvarn
Berte
311 67 Slöinge
E-post: info@berteqvarn.se
Tel: 0346-71 52 00

berteqvarn.se

SIA Glass
Stenlösvägen 33
311 68 Slöinge
E-post: info@siaglass.se
Tel: 0346-71 51 00

siaglass.se